GENERALINIO AVOKATO
DEAN SPIELMANN IŠVADA,
pateikta 2025 m. rugsėjo 25 d.[1]

Byla C-474/24

AR,
YT,
DI,
RN,
dalyvaujant:
Österreichische Datenschutzbehörde,
Nationale Anti-Doping Agentur Austria GmbH (NADA Austria),
Österreichische Anti-Doping Rechtskommission (ÖADR)

(*Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Austrija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Asmens duomenų apsauga – Reglamentas (ES) 2016/679 – 2, 5, 6, 9 ir 10 straipsniai – Taikymo sritis – Sąvoka „sveikatos duomenys“ – Sąvoka „asmens duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas“ – Kova su dopingo vartojimu sporto srityje – Antidopingo taisykles pažeidusio asmens vardo ir pavardės bei nušalinimo nuo sporto varžybų trukmės ir priežasčių paskelbimas internete – Interesų derinimas – Proporcingumas – 77–79 straipsniai – Teisių gynimo priemonės – Veiksminga teisminė gynyba“

Turinys

Įvadas 3

Teisinis pagrindas 4

Sąjungos teisė 4

Austrijos teisė 6

Pagrindinė byla, prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme 7

[1] Originalo kalba: prancūzų.

Analizė . . . 9

Dėl pirmojo klausimo . . . 9

Dėl BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos išimties siauro aiškinimo . . . 10

„Antidopingo“ veiklai nėra netaikomas BDAR... . . . 12

– ...net jeigu ji priklauso valstybių narių kompetencijai . . . 12

– ... ir nepaisant to, kad ji „nėra“ ekonominio pobūdžio . . . 13

Išvada dėl pirmojo klausimo . . . 14

Dėl antrojo klausimo . . . 14

Dėl sąvokos „sveikatos duomenys“ plataus aiškinimo . . . 15

Taikymas šioje byloje . . . 18

Išvada dėl antrojo klausimo . . . 20

Dėl penktojo klausimo . . . 20

Apkaltinamųjų nuosprendžių ir nusikalstamų veikų, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį, „baudžiamojo“ pobūdžio reikšmė . . . 20

Apkaltinamųjų nuosprendžių ir antidopingo taisyklių pažeidimų „baudžiamojo“ (ar ne) pobūdžio, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį, analizė . . . 21

– Teisinis pažeidimo kvalifikavimas pagal nacionalinę teisę . . . 22

– Pažeidimo pobūdis . . . 22

– Sankcijos griežtumo laipsnis . . . 26

Išvada dėl penktojo klausimo . . . 27

Dėl šeštojo klausimo . . . 27

Dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimų . . . 28

Dėl aptariamo paskelbimo proporcingumo . . . 29

– Pirminės pastabos ir principų priminimas . . . 29

– Dėl paskelbimo tinkamumo nurodytiems tikslams pasiekti . . . 30

– Dėl paskelbimo būtinumo atsižvelgiant į nurodytus tikslus . . . 31

– Dėl proporcingumo „stricto sensu“, t. y. skirtingų interesų suderinimo . . . 33

Dėl palyginimo atlikimo momento . . . 34

Išvada dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimų 35

Dėl septintojo klausimo 36

Ar skundas, pateiktas priežiūros institucijai prieš pradedant tvarkyti duomenis, yra priimtinas? 36

Ar priežiūros institucijai pateiktas skundas tampa priimtinas „a posteriori“? 39

Išvada dėl septintojo klausimo 40

Išvada 41

Įvadas

1. Sporto srities reglamentavimas yra kelių norminių šaltinių sankirtoje. Tai įrodo antidopingo taisyklės – bendrų privačių ir viešųjų norminimo pastangų rezultatas. Pirmiausia paminėtinas Pasaulinis antidopingo kodeksas (*World Anti-Doping Code*, toliau – WADC), priimtas pagal Pasaulinės antidopingo agentūros (WADA) įstatus, privataus pobūdžio dokumentas, kurio jį pasirašiusios valstybės įsipareigojo laikytis pagal Jungtinių Tautų Tarptautinę konvenciją prieš dopingo vartojimą sporte [2]. Šis reglamentavimas, skirtas sporto organizacijų ir valdžios institucijų antidopingo politikai, nuostatams ir taisyklėms visame pasaulyje suderinti, sudaro labai specifinę *transnacionalinę* sektorinę teisinę sistemą [3].

2. Teisingumo Teismo jau buvo prašoma nuspręsti dėl sporto srities taisyklių suderinamumo su Sąjungos teise, atsižvelgiant, be kita ko, į paslaugų teikimo ar konkurencijos laisvę [4].

3. Ši byla suteikia Teisingumo Teismui progą pirmą kartą [5] įvertinti tam tikrus antidopingo taisyklių aspektus atsižvelgiant į asmens duomenų apsaugos reikalavimus. Reikia suderinti, viena vertus, sportinės etikos reikalavimus, kurie nagrinėjamu atveju reikštų sankcijų, skirtų sportininkams už antidopingo taisyklių pažeidimą, paskelbimą internete, atskleidžiant jų vardą ir pavardę, ir, kita vertus, šių sportininkų asmens duomenų apsaugą, kylančią iš Reglamento (ES) 2016/679 [6] (toliau – BDAR).

4. Šiuo metu, kai WADC yra peržiūrimas [7], būsimo sprendimo taikymo sritis gali peržengti Europos sienas.

2 Pasirašytą Paryžiuje 2005 m. spalio 19 d. ir įsigaliojusią 2007 m. vasario 1 d.

3 Dėl įvairių norminių sluoksnių sąveikos žr. Rigaux, F., „Les situations juridiques individuelles dans un système de relativité générale: Cours général de droit international privé“, *Recueil des cours de l'Académie de droit international de La Haye*, 213 t., 1989, pirmiausia p. 67–68. Konkrečiai dėl antidopingo taisyklių žr. Diakité, A., *La mise en œuvre du Code mondial antidopage par les États*, Bruylant, Briuselis, 2023, 127 ir paskesni punktai.

4 Žr., pavyzdžiui, atitinkamai 1974 m. gruodžio 12 d. Sprendimą Walrave ir Koch (36/74, EU:C:1974:140) ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimą European Superleague Company (C-333/21, toliau – Sprendimas *European Superleague Company*, EU:C:2023:1011).

5 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą, pateiktas pirmojoje byloje *NADA*, 2024 m. gegužės 7 d. Sprendimu NADA ir kt. (C-115/22, EU:C:2024:384) buvo pripažintas nepriimtinu Vis dėlto žr. generalinės advokatės T. Čapeta išvadą, pateiktą toje byloje (C-115/22, EU:C:2023:676).

6 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016, p. 1).

7 Dėl šio naujo kodekso priėmimo, numatyto 2027 m. (žr. WADA interneto svetainę, prieinamą adresu https://www.wada-ama.org/fr/nos-activites/le-code-mondial-antidopage/revision-du-code), žr. 2025 m. vasario 11 d. Europos duomenų apsaugos valdybos (EDAV) rekomendaciją Nr. 1/2025, pateikiamą EADV interneto svetainėje adresu https://www.edpb.europa.eu/system/files/2025-08/edpb_recommendations_202501_wada_2027_world_anti-doping_code_fr.pdf.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

5. SESV 16 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę į savo duomenų apsaugą. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „Europos Parlamentas ir Taryba, spręsdami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nustato fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir organams bei valstybėms narėms tvarkant asmens duomenis, kai vykdoma veikla yra susijusi su Sąjungos teisės taikymo sritimi, taisykles ir laisvo tokių duomenų judėjimo taisykles. Nepriklausomos įstaigos kontroliuoja, kaip laikomasi tų taisyklių.“

6. SESV 165 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Sąjunga savo veiksmais siekia, be kita ko, „plėtoti europinę pakraipą sporto srityje, skatinant teisingumą bei atvirumą sporto varžybose ir už sportą atsakingų organizacijų bendradarbiavimą, taip pat saugant sportininkų, ypač pačių jauniausių, fizinį ir moralinį integralumą“. Tam šio straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad „Taryba Komisijos pasiūlymu priima rekomendacijas“.

7. BDAR 35 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad „prie asmens sveikatos duomenų turėtų būti priskirti visi duomenys apie duomenų subjekto sveikatos būklę, kurie atskleidžia informaciją apie duomenų subjekto buvusią, esamą ar būsimą fizinę ar psichinę sveikatą. Tai apima informaciją apie fizinį asmenį, surinktą registruojantis sveikatos priežiūros paslaugoms gauti <…>; fiziniam asmeniui priskirtą numerį, simbolį ar žymę, pagal kurią galima konkrečiai nustatyti fizinio asmens tapatybę sveikatos priežiūros tikslais; informaciją, gautą atliekant kūno dalies ar medžiagos tyrimus ar analizę, įskaitant genetinius duomenis ir biologinius mėginius; ir bet kurią informaciją apie, pavyzdžiui, ligą, negalią, riziką susirgti, sveikatos istoriją, klinikinį gydymą arba duomenų subjekto fiziologinę ar biomedicininę būklę, neatsižvelgiant į informacijos šaltinį, pavyzdžiui, ar ji būtų gauta iš gydytojo, ar iš kito sveikatos priežiūros specialisto, ligoninės, medicinos priemonės ar *in vitro* diagnostinio tyrimo.“

8. BDAR 2 straipsnio „Materialinė taikymo sritis“ 1 dalyje nurodyta, kad „šis reglamentas taikomas asmens duomenų tvarkymui, visiškai arba iš dalies atliekamam automatizuotomis priemonėmis, ir asmens duomenų, kurie sudaro susisteminto rinkinio dalį ar yra skirti ją sudaryti, tvarkymui ne automatizuotomis priemonėmis“. Iš BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkto matyti, kad šis reglamentas netaikomas asmens duomenų tvarkymui, kai „duomenys tvarkomi vykdant veiklą, kuriai Sąjungos teisė netaikoma“.

9. BDAR 4 straipsnio „Apibrėžtys“ 15 punkte numatyta, kad šiame reglamente „sveikatos duomenys – asmens duomenys, susiję su fizine ar psichine fizinio asmens sveikata, įskaitant duomenis apie sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, atskleidžiantys informaciją apie to fizinio asmens sveikatos būklę“.

10. Šio reglamento 5 straipsnyje „Su asmens duomenų tvarkymu susiję principai“ numatyta:

„1. Asmens duomenys turi būti:

a) duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu (teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo principas);

<…>

c) adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi (duomenų kiekio mažinimo principas);

<…>“

11. Šio reglamento 6 straipsnyje „Tvarkymo teisėtumas“ įtvirtinta:

„1. Duomenų tvarkymas yra teisėtas tik tuo atveju, jeigu taikoma bent viena iš šių sąlygų, ir tik tokiu mastu, kokiu ji yra taikoma:

<…>

c) tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė;

<…>

e) tvarkyti duomenis būtina siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui arba vykdant duomenų valdytojui pavestas viešosios valdžios funkcijas;

<…>

3. 1 dalies c ir e punktuose nurodytas duomenų tvarkymo pagrindas nustatomas:

a) Sąjungos teisėje; arba

b) duomenų valdytojui taikomoje valstybės narės teisėje.

Duomenų tvarkymo tikslas nustatomas tame teisiniame pagrinde arba, 1 dalies e punkte nurodyto duomenų tvarkymo atveju, yra būtinas, siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui arba vykdant duomenų valdytojui pavestas viešosios valdžios funkcijas. Tame teisiniame pagrinde galėtų būti išdėstytos konkrečios nuostatos pagal šį reglamentą taikomų taisyklių pritaikymui, įskaitant bendrąsias sąlygas, reglamentuojančias duomenų valdytojo atliekamo duomenų tvarkymo teisėtumą, tvarkytinų duomenų rūšis, atitinkamus duomenų subjektus, subjektus, kuriems asmens duomenys gali būti atskleisti[,] ir tikslus, dėl kurių asmens duomenys gali būti atskleisti, tikslo apribojimo principą, saugojimo laikotarpius ir duomenų tvarkymo operacijas bei duomenų tvarkymo procedūras, įskaitant priemones, kuriomis būtų užtikrintas teisėtas ir sąžiningas duomenų tvarkymas, kaip antai tas, kurios skirtos kitiems specialiems IX skyriuje numatytiems duomenų tvarkymo atvejams. Sąjungos arba valstybės narės teisė atitinka viešojo intereso tikslą ir yra proporcinga teisėtam tikslui, kurio siekiama.

<…>“

12. Pagal BDAR 9 straipsnio „Specialių kategorijų asmens duomenų tvarkymas“ 1 dalį draudžiama tvarkyti, be kita ko, asmens sveikatos duomenis. Iš šio reglamento 9 straipsnio 2 dalies g punkto matyti, kad šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jei „tvarkyti duomenis būtina dėl svarbaus viešojo intereso priežasčių, remiantis Sąjungos arba valstybės narės teise, kurie [kuri] turi būti proporcingi [proporcinga] tikslui, kurio siekiama, nepažeisti esminių teisės į duomenų apsaugą nuostatų ir kuriuose [kurioje] turi būti numatytos tinkamos ir konkrečios duomenų subjekto pagrindinių teisių ir interesų apsaugos priemonės“.

13. BDAR 10 straipsnyje „Asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas tvarkymas“ numatyta: „Asmens duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo priemones <...> tvarkomi tik prižiūrint valdžios institucijai arba kai duomenų tvarkymas leidžiamas Sąjungos arba valstybės narės teise, kurioje nustatytos tinkamos duomenų subjektų teisių ir laisvių apsaugos priemonės. Bet kuris išsamus apkaltinamųjų nuosprendžių duomenų registras tvarkomas tik prižiūrint valdžios institucijai.“

14. BDAR 77 straipsnio „Teisė pateikti skundą priežiūros institucijai“ 1 dalyje nustatyta:

„Neapribojant galimybių imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta, darbo vieta arba vieta, kurioje padarytas įtariamas pažeidimas, jeigu tas duomenų subjektas mano, kad su juo susijęs asmens duomenų tvarkymas atliekamas pažeidžiant šį reglamentą.“

15. BDAR 78 straipsnio „Teisė imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių prieš priežiūros instituciją“ 1 dalyje nurodyta:

„Nedarant poveikio galimybei imtis kitų administracinių arba neteisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių prieš priežiūros institucijos dėl jo priimtą teisiškai privalomą sprendimą.“

Austrijos teisė

16. Iš 2020 m. gruodžio 23 d. *Anti-Doping-Bundesgesetz* 2021 (2021 m. Federalinis antidopingo įstatymas) (BGBl. I, 152/2020) (toliau – ADBG) 5 straipsnio 5 dalies matyti, kad *Nationale Anti-Doping Agentur Austria GmbH* (Nepriklausoma dopingo kontrolės agentūra, Austrija, toliau – NADA) yra viešoji ribotos atsakomybės bendrovė, kuri atlieka nepriklausomos dopingo kontrolės įstaigos funkcijas ir yra atsakinga už asmens duomenų tvarkymą.

17. Pagal ADBG 5 straipsnio 6 dalies 4 punktą NADA nemokamai pateikia *Bundes-Sportorganisation* (Federalinė sporto organizacija, Austrija), sporto organizacijoms, sportininkams, kitiems asmenims ir varžybų organizatoriams bei plačiajai visuomenei tokią informaciją: „apsaugos priemonės (pavyzdžiui, nušalinimas) ir draudimas dalyvauti sporto veikloje, kurie taikomi sportininkams ir kitiems asmenims ir apie kuriuos sužinojo [NADA] <…>, bei jų panaikinimas nurodant atitinkamų asmenų vardą ir pavardę, nušalinimo trukmę ir priežastis, nesudarant galimybės atsekti atitinkamų asmenų specialių kategorijų duomenų, pirmiausia – sveikatos duomenų. Ši informacija gali būti neskelbiama itin pažeidžiamų asmenų ir sportininkų mėgėjų atvejais <…>“

18. ADBG 6 straipsnio 2 dalyje, be kita ko, nurodyta, kad NADA pagal BDAR 32–34 straipsnius užtikrina asmens duomenų ir specialių kategorijų duomenų saugumą. Šioje nuostatoje patikslinta, kad „būtinybė tvarkyti duomenis kyla siekiant veiksmingai įgyvendinti [WADC] nustatytas antidopingo taisykles ir šio federalinio įstatymo nuostatas, jei duomenų subjektai sutartimi įsipareigojo laikytis WADC“. Be to, „specialių kategorijų asmens duomenys, ypač sveikatos duomenys, gali būti tvarkomi tik tuo atveju, jei tai neabejotinai būtina remiantis šio federalinio įstatymo arba WADC antidopingo nuostatomis“.

19. *Österreichische Anti-Doping Rechtskommission* (Austrijos antidopingo komisija, toliau – ÖADR) yra nuo valstybės institucijų, privačių asmenų ir NADA nepriklausanti vieša komisija, kuri remiantis ADBG 7 straipsnio 1 dalimi turi „vykdyti drausmines procedūras atitinkamai kompetentingai federalinei sporto federacijai pagal galiojančias kompetentingos tarptautinės sporto federacijos antidopingo taisykles (antidopingo procedūra)“.

20. Pagal ADBG 21 straipsnio 3 dalį „ne vėliau kaip 20 dienų nuo sprendimo įsiteisėjimo ÖADR informuoja *Bundes-Sportorganisation* [(Federalinė sporto organizacija)], sporto organizacijas, sportininkus, kitus asmenis ir varžybų organizatorius bei visuomenę apie skirtas apsaugos priemones (pavyzdžiui, suspendavimą) ir per antidopingo procedūras priimtus sprendimus, nurodydama atitinkamo asmens vardą ir pavardę, suspendavimo trukmę ir jo priežastis, bet nesudarydama galimybės atsekti atitinkamo asmens sveikatos duomenų. Ši informacija gali būti neskelbiama itin pažeidžiamų asmenų, sportininkų mėgėjų ir asmenų, kurie, suteikdami informaciją ar pateikdami kitus duomenis, svariai prisidėjo prie galimų antidopingo taisyklių pažeidimų atkleidimo, atvejais. Sportininkų mėgėjų atveju informacija atskleidžiama visuomenės sveikatos apsaugos sumetimais, jei buvo nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas pagal 1 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir 9–11 punktus.“

21. Iš ADBG 23 straipsnio 14 dalies iš esmės išplaukia, kad tokios pačios pareigos tenka ir *Unabhängige Schiedskommission* (Nepriklausoma arbitražo komisija, Austrija, toliau – USK).

Pagrindinė byla, prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme

22. Atlikus antidopingo procedūras, dėl sportininkų AR, YT, DI ir RN (toliau – pareiškėjai) buvo priimti sprendimai nušalinti nuo varžybų (atitinkamai – tam tikram laikotarpiui arba visam gyvenimui); sprendimus priėmė arba ÖADR, kompetentinga vykdyti antidopingo procedūras, arba USK, kompetentinga peržiūrėti ÖADR sprendimus.

23. Pagal Austrijos antidopingo teisės aktus ÖADR arba USK priimtais sprendimais nušalintų sportininkų sąrašą savo interneto svetainėje paskelbia NADA. Nušalinimo laikotarpiu šiame sąraše nurodomas atitinkamo sportininko vardas ir pavardė, sporto, kuriuo jis užsiima, šaka, padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, paskirta sankcija, taip pat jos pradžia ir pabaiga. ÖADR savo interneto svetainėje taip pat skelbia šiuos duomenis, nurodydama atitinkamą draudžiamą veikliąją medžiagą.

24. 2021 m. spalio 14 ir 15 d. pareiškėjai pateikė ÖADR ir NADA prašymus pašalinti iš interneto jų vardus ir pavardes bei duomenis apie atitinkamas sporto šakas. ÖADR ir NADA šių prašymų netenkino.

25. 2021 m. spalio 22 d. pareiškėjai *Österreichische Datenschutzbehörde* (Austrijos duomenų apsaugos institucija, Austrija; toliau – Austrijos duomenų apsaugos institucija) pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį pateikė skundus, prašydami pripažinti, kad pažeista jų teisė reikalauti ištrinti duomenis, taip pat nurodyti ÖADR ir NADA pašalinti paskelbtus jų vardus ir pavardes bei sporto, kuriuo jie užsiima, šakas iš minėtų interneto svetainių. Jie teigė, kad kalbama apie specialios kategorijos asmens duomenis bei asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas tvarkymą, kaip tai suprantama atitinkamai pagal BDAR 9 ir 10 straipsnius. Nediferencijuota teisės skelbti informaciją sistema, nustatyta Austrijos teisėje, yra nesuderinama su BDAR 6 straipsnio 3 dalimi ir nėra nei būtina, nei proporcinga.

26. 2021 m. lapkričio 26 d. Austrijos duomenų apsaugos institucija šiuos skundus atmetė kaip nepagrįstus. Kalbant būtent apie pareiškėją YT, jo skundas buvo atmestas remiantis suinteresuotumo kreiptis į teismą stoka, nes jo duomenys dar nebuvo paskelbti.

27. Tuomet pareiškėjai, remdamiesi BDAR 78 straipsnio 1 dalimi, pateikė skundą *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Austrija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui. Vykstant procesui tame teisme, NADA, pirmoji atsakovė pagrindinėje byloje, teigė, kad vykdydama duomenų valdytojui taikomą teisinę prievolę ir atlikdama užduotį, vykdomą viešojo intereso labui, kaip tai suprantama pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies c ir e punktus, ji privalo savo interneto svetainėje paskelbti asmens duomenis.

28. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas sustabdė pagrindinės bylos nagrinėjimą, USK pateikus prašymą priimti prejudicinį sprendimą byloje NADA ir kt.[8] Tą prašymą 2024 m. gegužės 7 d. sprendimu[9] atmetus dėl nepriimtinumo, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pagrindinės bylos nagrinėjimą pratęsė.

29. Šiomis aplinkybėmis *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar asmens duomenų tvarkymas, kurį vykdant visuotinai prieinamoje [NADA] interneto svetainės https://www.nada.at/de/recht/suspendierungen-sperren dalyje lentelės įrašo forma ir visuotinai prieinamuose <…> [ÖADR] pranešimuose spaudai, pasiekiamuose adresu https://www.oeadr.at, skelbiama asmens pavardė, sporto šaka, padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, sankcija ir sankcijos pradžia bei pabaiga, patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, kaip tai suprantama pagal SESV 16 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį, todėl tokiam asmens duomenų tvarkymui taikomas [BDAR]?

Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

2. Ar informacija, kad tam tikras asmuo padarė konkretų antidopingo taisyklių pažeidimą ir dėl šio pažeidimo jam uždrausta dalyvauti (nacionalinėse ir tarptautinėse) varžybose, yra „sveikatos duomenys“, kaip jie suprantami pagal BDAR 9 straipsnį?

3. Ar pagal BDAR – visų pirma atsižvelgiant į jo 6 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą – draudžiama nacionalinės teisės norma, kurioje numatyta, kad paskelbiama [ÖADR] arba [USK] sprendime nurodyto asmens vardas ir pavardė, nušalinimo trukmė ir priežastys, nesudarant galimybių atsekti duomenų subjektų sveikatos duomenis? Ar turi reikšmės tai, kad pagal nacionalinės teisės normą ši informacija plačiajai visuomenei gali būti neskelbiama tik tuomet, jeigu duomenų subjektas yra sportininkas mėgėjas, nepilnametis arba asmuo, kuris, suteikdamas informaciją arba pateikdamas kitus duomenis, svariai prisidėjo prie galimų antidopingo taisyklių pažeidimų atskleidimo?

4. Ar pagal BDAR – visų pirma atsižvelgiant į jo 5 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose įtvirtintus principus – reikalaujama prieš paskelbiant informaciją bet kuriuo atveju palyginti duomenų subjekto asmeninius interesus, kuriuos paveiks informacijos paskelbimas, ir visuomenės interesą žinoti apie sportininko padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą?

[8] Byla C-115/22 (OL C 207, 2022, p. 15–16).

[9] Sprendimas NADA ir kt. (C-115/22, EU:C:2024:384).

5. Ar informacijos, kad tam tikras asmuo padarė konkretų antidopingo taisyklių pažeidimą ir dėl šio pažeidimo jam uždrausta dalyvauti (nacionalinėse ir tarptautinėse) varžybose, atskleidimas yra asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas tvarkymas, kaip jis suprantamas pagal BDAR 10 straipsnį?

6. Jei į penktąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

   Ar institucijos, kuriai pagal BDAR 10 straipsnį pavesta asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo priemones tvarkymo priežiūra, veiksmus arba sprendimus turi būti galima peržiūrėti teisme?

7. Ar BDAR 77 straipsnyje numatytas skundas dėl tariamo pažeidimo pagal BDAR 17 straipsnį yra priimtinas arba tampa priimtinas *a posteriori*, jeigu tuo metu, kai skundas pateikiamas priežiūros institucijai ir priežiūros institucija priima sprendimą, duomenų subjekto asmens duomenys dar nebuvo tvarkomi, tačiau jie buvo pradėti tvarkyti nagrinėjant bylą apeliacinės instancijos teisme, kai pateikiant skundą jau yra konkrečių požymių, kad duomenų valdytojas asmens duomenis tvarkys artimiausiu metu arba netolimoje ateityje?“

30. Rašytines pastabas pateikė pareiškėjai pagrindinėje byloje, NADA, Austrijos duomenų apsaugos institucija, Komisija, taip pat Austrijos, Latvijos, Nyderlandų, Lenkijos ir Suomijos vyriausybės. Pareiškėjai pagrindinėje byloje, NADA, Komisija, taip pat Austrijos, Latvijos ir Suomijos vyriausybės per viešą posėdį, įvykusį 2025 m. gegužės 13 d., pateikė ir žodines pastabas.

Analizė

31. Išnagrinėjęs pirmąjį prejudicinį klausimą dėl BDAR taikymo, atliksiu antrojo, penktojo ir šeštojo klausimų, susijusių su tam tikrais konkrečiais duomenimis, analizę, o paskui išnagrinėsiu klausimą, susijusį su proporcingumo principu (trečiasis ir ketvirtasis prejudiciniai klausimai). Galiausiai išnagrinėsiu septintąjį klausimą, kuris yra labiau procesinio pobūdžio.

Dėl pirmojo klausimo

32. Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar antidopingo teisės aktų įgyvendinimas yra „veikla“, patenkanti į „Sąjungos teisės taikymo srit[į]“, kaip tai suprantama pagal SESV 16 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį.

33. Atsakymas į šį klausimą labai svarbus, nes, jeigu jis neigiamas, BDAR nebūtų taikomas pagrindinėje byloje. Iš tikrųjų, remiantis SESV 16 straipsniu priėmus BDAR, pagal šio reglamento 2 straipsnio 2 dalies a punktą į jo taikymo sritį nepatenka asmens duomenų tvarkymas, kai šie duomenys tvarkomi vykdant veiklą, „kuriai Sąjungos teisė netaikoma“.

34. Pirmiausia, nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas to ir nenurodo, primintina, kad pagal BDAR 2 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytą išimtį šis reglamentas netaikomas asmens duomenų tvarkymui, kai juos tvarko „kompetentingos valdžios institucijos nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, nustatymo ar patraukimo baudžiamojon atsakomybėn už jas, baudžiamųjų sankcijų vykdymo <…> tikslais“. Ši išimtis paaiškinama tuo, kad šiais tikslais „kompetentingų valdžios institucijų“ atliekamą asmens duomenų tvarkymą reglamentuoja

konkretesnis Sąjungos teisės aktas, būtent Direktyva (ES) 2016/680 [10], priimta tą pačią dieną kaip ir BDAR. Šiame etape neatmestina, kad nagrinėjamu atveju gali būti tenkinamas *materialinis* šios išimties kriterijus. Iš tikrųjų klausimas, ar šioje byloje aptariamas asmens duomenų tvarkymas atliekamas BDAR 2 straipsnio 2 dalies d punkte nurodytais tikslais, turi sąsają su penktuoju prejudiciniu klausimu (susijusiu su BDAR 10 straipsniu) dėl apkaltinamųjų nuosprendžių ir nusikalstamų veikų, kurie yra aptariamo duomenų tvarkymo dalykas, baudžiamojo ar nebaudžiamojo pobūdžio. Vis dėlto nebuvo atsižvelgta į *pagrindinį* BDAR 2 straipsnio 2 dalies d punkte nurodytos išimties kriterijų – ar NADA ir ÖADR yra „kompetentingos institucijos“, kaip jos suprantamos pagal Direktyvos 2016/680 3 straipsnio 7 dalį. Jei ne, BDAR taikomas, ir tai bus darbinė prielaida, kuria remsiuosi toliau atlikdamas analizę. O jei taip, ir tuo atveju, jei būtų tenkinamas ir materialinis kriterijus, kiltų ne BDAR taikymo, o Direktyvos 2016/680 taikymo klausimas; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėtų tai patikrinti.

35. Pateikus šią pastabą pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju neginčijama, jog Austrijos antidopingo institucijų atliekamas asmens duomenų tvarkymas, apimantis atitinkamų sportininkų vardų ir pavardžių, sporto, kuriuo jie užsiima, šakos, padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo, skirtos sankcijos bei jos pradžios ir pabaigos paskelbimą internete, atitinka tvarkymą, kuriam, remiantis BDAR 2 straipsnio 1 dalimi, taikomas šis reglamentas, t. y. asmens duomenų tvarkymą, visiškai arba iš dalies atliekamą automatizuotomis priemonėmis [11].

36. Kylantis prieštaringesnis klausimas – tai klausimas, ar šis tvarkymas patenka į BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos išimties taikymo sritį.

37. Atlikdamas analizę, pirma, priminsiu siauro aiškinimo principą, taikytiną BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytai išimčiai, antra, atsižvelgdamas į NADA pateiktus argumentus, padarysiu išvadas dėl antidopingo veiklos.

Dėl BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos išimties siauro aiškinimo

38. Pagal suformuotą jurisprudenciją, kadangi dėl BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos išimties netaikoma šiame reglamente numatyta asmens duomenų apsaugos sistema ir tuo nukrypstama nuo juo siekiamo apsaugos tikslo, ši išimtis turi būti aiškinama siaurai [12].

39. Iš tikrųjų, kaip iš esmės nurodyta BDAR 6–12 konstatuojamosiose dalyse, dėl sparčios technologinės plėtros, globalizacijos bei išaugusio asmens duomenų rinkimo ir keitimosi jais masto Sąjungoje reikia tvirtos ir suderintos duomenų apsaugos sistemos, užtikrinant aukštą fizinių asmenų teisių ir laisvių, susijusių su šių duomenų tvarkymu, apsaugos lygį, vienodą visose valstybėse narėse, kartu griežtai taikant taisykles, taip sukuriant pasitikėjimą, leidžiantį skaitmeninei ekonomikai vystytis visoje vidaus rinkoje.

[10] 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuri[a] panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016, p. 89).

[11] Žr. 2003 m. lapkričio 6 d. Sprendimą Lindqvist (C-101/01, toliau – Sprendimas *Lindqvist*, EU:C:2003:596, 25 ir 26 punktai).

[12] Šiuo klausimu žr. 2021 m. birželio 22 d. Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (Baudos taškai) (C-439/19, toliau – Sprendimas *Latvijas Republikas Saeima*, EU:C:2021:504, 62 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija), 2022 m. spalio 20 d. Sprendimą Koalitsia „Demokratichna Bulgaria – Obedinenie“ (C-306/21, EU:C:2022:813, 35 punktas) ir 2024 m. sausio 16 d. Sprendimą Österreichische Datenschutzbehörde (C-33/22, toliau – Sprendimas *Österreichische Datenschutzbehörde*, EU:C:2024:46, 37 punktas).

40. Į tai atsižvelgiant BDAR materialinė taikymo sritis, nustatyta jo 2 straipsnyje, būtinai yra plati, o jame nurodytos išimtys – aiškinamos siaurai. Taigi Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkto, siejamo su šio reglamento 16 konstatuojamąja dalimi, vienintelis tikslas – į šio reglamento taikymo sritį neįtraukti asmens duomenų tvarkymo vykdant veiklą, kuria siekiama užtikrinti nacionalinį saugumą, arba veiklą, kuri gali būti priskirta tai pačiai kategorijai.

41. Veikla, kuria siekiama užtikrinti nacionalinį saugumą, visų pirma apima veiklą, skirtą esminėms valstybės funkcijoms ir pagrindiniams visuomenės interesams apsaugoti [13].

42. Vis dėlto BDAR netaikomas ne patiems asmenims, o tik jų atitinkamai veiklai [14]. Iš tikrųjų vien aplinkybės, kad veikla yra būdinga valstybei ar viešosios valdžios institucijai, nepakanka, kad ši išimtis būtų automatiškai taikoma tokiai veiklai [15]. Taip pat nepakanka, kad duomenis tvarkantis subjektas užsiimtų su nacionaliniu saugumu susijusia veikla, nes svarbi tik veikla, susijusi su atitinkamu duomenų tvarkymu [16]. Nepakanka ir to, kad, komerciniais tikslais perduodant duomenis iš valstybės narės į trečiąją šalį, aptariamus duomenis atliekant šį perdavimą arba po jo gali tvarkyti atitinkamos trečiosios šalies vadžios institucijos visuomenės saugumo, gynybos ir valstybės saugumo tikslais [17].

43. Kita vertus, nagrinėjamu atveju, kaip pažymėjo Austrijos vyriausybė, ADBG 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog, „kadangi dopingas daro įtaką sportiniams gebėjimams, jis prieštarauja sąžiningumo sporto varžybose principui, taip pat tikrajai sporto vertei (sportinei dvasiai), be to, kelia pavojų sveikatai“.

44. Vadinasi, negalima teigti, jog tai, kad NADA ir ÖADR paskelbė asmens duomenis, reiškia duomenų tvarkymą vykdant veiklą (nagrinėjamu atveju – kovojant su dopingo vartojimu), kuri būtų susijusi su nacionaliniu saugumu arba kurią būtų galima priskirti prie BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos kategorijos.

45. Iš to darytina išvada, kad šia BDAR nuostata grindžiama išimtis šioje byloje aptariamam duomenų tvarkymui netaikoma.

46. NADA argumentais, grindžiamais, viena vertus, tuo, kad antidopingo veikla priklauso valstybių narių kompetencijai ir, kita vertus, tuo, kad ši veikla nėra ekonominio pobūdžio, negalima paneigti šios išvados, kaip pasistengsiu įrodyti toliau.

13 Žr. Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (66 ir 67 punktai). Taip pat žr. *mutatis mutandis*, atsižvelgiant į 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje, vadinamąją „Direktyvą dėl privatumo ir elektroninių ryšių“ (OL L 201, 2002, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 514), 2020 m. spalio 6 d. Sprendimą La Quadrature du Net ir kt. (C-511/18, C-512/18 ir C-520/18, EU:C:2020:791, 135 punktas) ir 2022 m. balandžio 5 d. Sprendimą Commissioner of An Garda Síochána ir kt. (C-140/20, EU:C:2022:258, 61 punktas), kuriuose minima „veikl[a], galin[ti] rimtai destabilizuoti pagrindines valstybės konstitucines, politines, ekonomines ar socialines struktūras, visų pirma kelian[ti] tiesioginį pavojų plačiajai visuomenei, gyventojams ar valstybei, pavyzdžiui, teroristin[ė] veikl[a]“.

14 Žr. Sprendimą Österreichische Datenschutzbehörde (41 punktas) ir generalinio advokato M. Szpunar išvadą, pateiktą toje byloje (C-33/22, EU:C:2023:397, 84 punktas).

15 Žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimą Land Hessen (C-272/19, EU:C:2020:535); jame kalbama apie *Hessischer Landtag* (Heseno federalinės žemės parlamentas, Vokietija) Peticijų komiteto politinio ir administracinio pobūdžio veiklą, kuri yra viešoj pobūdžio ir priskirtina šiai federalinei žemei, nes šis komitetas netiesiogiai prisideda prie parlamento veiklos.

16 Žr. Sprendimą Österreichische Datenschutzbehörde (51 punktas).

17 Žr. 2020 m. liepos 16 d. Sprendimą Facebook Ireland ir Schrems (C-311/18, EU:C:2020:559, 88 punktas).

„Antidopingo“ veiklai nėra netaikomas BDAR...

– *...net jeigu ji priklauso valstybių narių kompetencijai*

47. Pirma, NADA teigia, kad antidopingo politika – tai sritis, kuri, remiantis Sąjungos teisėje nustatytu kompetencijos pasidalijimu, priklauso valstybių narių kompetencijai, neatsižvelgiant į SESV 165 straipsnyje numatytą papildomąją kompetenciją sporto srityje.

48. Vis dėlto tai, kad asmens duomenys tvarkomi vykdant valstybių narių kompetencijai priklausančią veiklą, savaime neturi reikšmės tam. Kad šis tvarkymas nebūtų įtrauktas į BDAR taikymo sritį remiantis šio reglamento 2 straipsnio 2 dalies a punktu, nes jis nesusijęs nei su veikla, kuria siekiama užtikrinti nacionalinį saugumą, nei su veikla, kuri gali būti priskirta prie tos pačios kategorijos [18].

49. Mano nuomone, duomenų tvarkymo vykdant veiklą neįtraukimas į BDAR taikymo sritį vien dėl to, kad ši veikla priklauso valstybių narių kompetencijai, prieštarautų ir šio reglamento tekstui, ir kontekstui, ir tikslams.

50. Iš tikrųjų, kai BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte vartojama sąvoka „veikl[a], kuriai Sąjungos teisė netaikoma“, vadovaujamasi ne kompetencijos logika, o *materialine* taikymo srities apibrėžimo logika, kuria remiasi teisės aktų leidėjas pačiame BDAR, tam įgaliotas pagal SESV 16 straipsnio 2 dalį. Šioje nuostatoje „*numatyta ir pagal ją perduodama*“ Sąjungai teisėkūros kompetencija, susijusi su asmens duomenų apsauga ir jų laisvu judėjimu, dėl ko šioje nuostatoje apibrėžiama konkreti taikymo sritis [19]. Be to, konkrečiame asmens duomenų apsaugos kontekste, atsižvelgiant pirmiausia į savarankišką su jų tvarkymu susijusių klausimų, kuriems spręsti prireikė konkrečių teisėkūros veiksmų, pobūdį, sąvoka „Sąjungos teisės taikymo sritis“ neapsiriboja „Sąjungos teisės įgyvendinimo“, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 51 straipsnį, atvejais [20]. Galiausiai „daugelyje sričių, priklausančių valstybių narių kompetencijai, Sąjungos teisė taip pat daro poveikį“ [21]. Tai ypač tinka kalbant apie BDAR, kurio horizontali taikymo sritis, atsižvelgiant į jo tikslus, primintus šios išvados 39 punkte, būtinai yra plati.

51. Taigi, nors „antidopingo“ veikla nėra *reglamentuojama* Sąjungos teisės aktu ir priklauso valstybių narių kompetencijai, iš to negalima daryti išvados, kad duomenų tvarkymui vykdant šią veiklą „Sąjungos teisė netaikoma“, kaip tai suprantama pagal BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punktą, Teisingumo Teismo išaiškintą atsižvelgiant į konkretų BDAR kontekstą.

18 Žr. 2025 m. balandžio 30 d. Sprendimą Inspektorat kam Visshia sadeben savet (C-313/23, C-316/23 ir C-332/23, EU:C:2025:303, 104 punktas).

19 Pakartojant generalinio advokato M. Szpunar formuluotę, vartojamą išvadoje, pateiktoje byloje Österreichische Datenschutzbehörde (C-33/22, EU:C:2023:397, 68 punktas).

20 Žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadas, pateiktas bylose Latvijas Republikas Saeima (Baudos taškai) (C-439/19, EU:C:2020:1054, 50–59 punktai) ir Österreichische Datenschutzbehörde (C-33/22, EU:C:2023:397, 78 punktas).

21 Žr. Lenaerts, K., „L'encadrement par le droit de l'Union européenne des compétences des États membres“, leidinyje *Chemins d'Europe: mélanges en l'honneur de Jean-Paul Jacqué*, Dalloz, Paryžius, 2010, p. 424, 7 punktas. Taip pat žr. Cariat, N., ir Dermine, P., „La détermination de l'applicabilité du droit de l'Union européenne à une situation particulière“, leidinyje *Le droit de l'Union européenne et le juge belge / Het recht van de Europese Unie en de Belgische rechter*, Bruylant, Briuselis, 2015, p. 85–114, ir Azoulai, L., „La formule des compétences retenues des États membres devant la Cour de justice de l'Union européenne“, leidinyje *Objectifs et compétences dans l'Union européenne*, Bruylant, Briuselis, 2012, p. 341–368, visų pirma p. 343.

52. Be to, nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo sportas priskiriamas Sąjungos papildomajai kompetencijai[22]. SESV 165 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „Sąjunga savo veiksmais siekia <…> plėtoti europinę pakraipą sporto srityje, skatinant teisingumą bei atvirumą sporto varžybose ir už sportą atsakingų organizacijų bendradarbiavimą, taip pat saugant sportininkų, ypač pačių jauniausių, fizinį ir moralinį integralumą“. Ši nuostata susijusi, be kita ko, su antidopingo politika. Tiesa, tokia papildomoji kompetencija nesuteikia Sąjungai kompetencijos leisti teisės aktus sporto srityje. Vis dėlto net jei Sąjungos *veikla* nėra normatyvinė, ji egzistuoja ir leidžia Sąjungai priimti teisės aktus siekiant remti, koordinuoti ar papildyti valstybių narių veiksmus, kaip nustatyta SESV 6 straipsnyje[23]. Taigi „sportinis“ antidopingo taisyklių pobūdis neleidžia manyti, kad jų taikymas reiškia veiklą, kuriai Sąjungos teisė netaikoma, kaip tai suprantama pagal BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punktą.

– *… ir nepaisant to, kad ji „nėra“ ekonominio pobūdžio*

53. Antra, NADA teigia, kad sportinė veikla patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį tik tiek, kiek ji yra ekonominė veikla. O aptariamos antidopingo taisyklės grindžiamos vien sportiniais sumetimais, todėl šioje byloje aptariamas duomenų tvarkymas nėra su ekonomine veikla susijęs klausimas, taigi nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį.

54. Šis argumentas, grindžiamas tariamu antidopingo taisyklių „atskiriamumu“, taip pat neįtikina.

55. Iš tikrųjų teiginys, kad „sportinei veiklai Bendrijos teisė taikoma tik tiek, kiek tai yra ekonominė veikla, kaip tai suprantama pagal [EB] sutarties 2 straipsnį“, grąžina mus prie 1974 m. gruodžio 12 d. Sprendimo Walrave ir Koch[24]. Vis dėlto nuo to laiko Sąjunga savo kompetencija duomenų apsaugos srityje įgyvendina remdamasi SESV 16 straipsniu. Taigi valstybės narės ketino taikyti Sąjungos teisę asmens duomenų apsaugai, įskaitant neekonomines sritis; tai patvirtina BDAR tekstas, kontekstas ir tikslai.

56. Pirmiausia dėl *teksto* pažymėtina, kad BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatoma šio reglamento materialinė taikymo sritis, vartojant sąvoką „veikla“, o ne „ekonominė veikla“, kuriai taikoma arba netaikoma Sąjungos teisė.

57. Be to, BDAR *kontekstas*, ypač jo nuostatos dėl asmens duomenų perdavimo trečiosioms šalims arba tarptautinėms organizacijoms (BDAR V skyrius), patvirtina šį tekstinį aiškinimą. Iš tikrųjų, jei nėra įvykdytos sąlygos tokiam perdavimui atlikti, pagal BDAR 49 straipsnyje įtvirtintas konkrečiomis aplinkybėmis nukrypti leidžiančios nuostatas toks perdavimas vis dėlto gali būti leidžiamas. BDAR 112 konstatuojamojoje dalyje aiškiai nurodyta, kad šiomis konkrečiomis aplinkybėmis nukrypti leidžiančios nuostatos „pirmiausia turėtų būti taikomos tais atvejais, kai duomenis reikalaujama ir būtina perduoti siekiant dėl [perduoti dėl] svarbių viešojo intereso priežasčių, pavyzdžiui, tarptautinio keitimosi duomenimis <…> atvejais <…> siekiant sumažinti

22 Šiuo klausimu žr. Sprendimą European Superleague Company (99 punktas) ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimą Royal Antwerp Football Club (C-680/21, EU:C:2023:1010, 67 punktas). Taip pat žr. generalinio advokato N. Emiliou išvadą, pateiktą byloje RRC Sports (C-209/23, EU:C:2025:362, 22–28 punktai).

23 Žr. Sprendimą European Superleague Company (99 punktas). Taip pat žr., pavyzdžiui, Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliuciją dėl Europos Sąjungos darbo plano sporto srityje (2024 m. liepos 1 d.–2027 m. gruodžio 31 d.) (OL C 3527, 2024, p. 1).

24 36/74, EU:C:1974:140, 4 punktas. Taip pat žr. 1995 m. gruodžio 15 d. Sprendimą Bosman (C-415/93, EU:C:1995:463, 73 punktas). Dėl atnaujintos formuluotės žr. 2024 m. spalio 4 d. Sprendimą FIFA (C-650/22, EU:C:2024:824, 75 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

ir (arba) panaikinti dopingą sporte“. Kaip pabrėžė Suomijos vyriausybė, iš šios konstatuojamosios dalies matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nemanė, jog asmens duomenų tvarkymas dopingo kontrolės srityje, nors ir susijęs su neekonomine veikla, nepatenka į šio reglamento taikymo sritį.

58. Galiausiai kriterijus, grindžiamas ryšiu su Sąjungos teise pagal ekonominę veiklą, mano nuomone, nėra reikšmingas ir atsižvelgiant į BDAR siekiamus *tikslus*. Iš tikrųjų remiantis tokiu kriterijumi BDAR taikymo sritis turėtų būti nustatoma kiekvienu atveju atskirai, atsižvelgiant į tai, ar atitinkamų duomenų tvarkymas susijęs su konkrečiomis Sąjungos teisės nuostatomis arba su vidaus rinką reglamentuojančiomis laisvėmis. Laikantis tokio požiūrio, kuris skirtųsi priklausomai nuo konkrečių situacijų, kiltų pavojus, kad šio reglamento taikymo srities ribos taptų neaiškios ir abejotinos [25], o tai prieštarautų pagrindiniams jo tikslams – užtikrinti nuoseklų ir vienodą apsaugos taisyklių taikymą visoje Sąjungoje ir pašalinti asmens duomenų judėjimo joje kliūtis.

59. Be to, pridurtina, kad bent jau profesionalių sportininkų atveju negalima atmesti ryšio tarp antidopingo taisyklių ir jų profesinės veiklos, taigi ekonominio ryšio su judėjimo laisve ir laisve teikti paslaugas [26]. Iš tikrųjų taikomos sankcijos lemia reikšmingas ekonomines pasekmes dėl šių laisvių apribojimo, kartais visam gyvenimui. Jei, siekiant nustatyti BDAR taikymo sritį, reikėtų remtis tokio ekonominio ryšio buvimu, rezultatas būtų mažų mažiausia netinkamas, nes BDAR galėtų būti taikomas, pavyzdžiui, profesionaliems sportininkams, bet ne sportininkams mėgėjams [27]. Tokį skirtingą požiūrį atsižvelgiant į tai, ar veikla laikoma ekonomine, ar ne, sunku suderinti su BDAR ir jo tikslais siekiant apsaugoti asmens duomenis.

Išvada dėl pirmojo klausimo

60. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui į pirmąjį klausimą atsakyti, jog SESV 16 straipsnio 2 dalies pirmas sakinys ir BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinami taip, kad asmens duomenų tvarkymas, kai taikant nacionalines antidopingo taisykles paskelbiami atitinkamų sportininkų vardai ir pavardės, sporto, kuriuo jie užsiima, šaka, padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, skirta sankcija bei jos pradžia ir pabaiga, negali būti laikomas tvarkymu vykdant „veiklą, kuriai Sąjungos teisė netaikoma“, kaip tai suprantama pagal BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punktą.

Dėl antrojo klausimo

61. Antruoju klausimu prašymą prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar aptariamas asmens duomenų paskelbimas susijęs su „sveikatos duomenimis“, kaip jie suprantami pagal BDAR 9 straipsnį.

[25] Žr. *mutatis mutandis* 2003 m. gegužės 20 d. Sprendimą Österreichischer Rundfunk ir kt. (C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, EU:C:2003:294, 42 punktas) ir Sprendimą Lindqvist (40 ir paskesni punktai).

[26] Žr. 2006 m. liepos 18 d. Sprendimą Meca-Medina ir Majcen / Komisija (C-519/04 P, toliau – Sprendimas *Meca-Medina ir Majcen / Komisija*, EU:C:2006:492, 47 punktas). Kalbant apie sportininkus mėgėjus, Sąjungos teisė gali būti taikoma ir atsižvelgiant į pilietybę (žr. 2019 m. birželio 13 d. Sprendimą TopFit ir Biffi (C-22/18, EU:C:2019:497)).

[27] Be to, šios sąvokos turinys nebūtinai yra toks pat visose valstybėse narėse, todėl skirtingo jos aiškinimo atveju BDAR taikymo sritis priklausytų nuo nacionalinės teisės.

Dėl sąvokos „sveikatos duomenys“ plataus aiškinimo

62. Šio klausimo esmė ta, kad pagal BDAR 9 straipsnį numatoma vadinamųjų „neskelbtinų“ asmens duomenų kategorijai priskiriamus duomenis, įskaitant „su sveikata susijusius duomenis“ (arba „sveikatos duomenis“), itin apsauganti sistema. Šie duomenys, laikomi labai svarbia žmonių privatumo dalimi, reikalauja aukšto lygio apsaugos tiek užtikrinant privataus gyvenimo apsaugą, tiek saugant profesinę paslaptį, tiek taikant su asmens duomenų apsauga susijusius teisės aktus [28]. Vadinasi, juos tvarkyti draudžiama pagal BDAR 9 straipsnio 1 dalį, nebent taikoma kuri nors iš šio straipsnio 2 dalyje numatytų išimčių. Tai matyti ir iš BDAR 51 konstatuojamosios dalies, susijusios su neskelbtinais duomenimis, kurioje ši konkreti apsauga paaiškinama tuo, kad „atsižvelgiant į jų tvarkymo kontekstą galėtų kilti didelis pavojus pagrindinėms teisėms ir laisvėms“. Pagal BDAR 54 konstatuojamąją dalį taip daroma siekiant užkirsti kelią tam, kad, jeigu jie tvarkomi dėl viešojo intereso priežasčių, juos tvarkytų „trečiosios šalys, pavyzdžiui, darbdaviai ar draudimo bendrovės ir bankai <…> kitais tikslais“ [29]. Be to, poreikis apsaugoti duomenis išaugo kartu su sveikatos priežiūros struktūrų kompiuterizavimu bei laikmenų ir duomenų srautų skaitmeninimu [30].

63. Pridurtina, kad draudimas tvarkyti sveikatos duomenis, nustatytas BDAR 9 straipsnio 1 dalyje, nepriklauso nuo to, ar tvarkant duomenis nustatyta informacija yra tiksli ir ar duomenų valdytojas veikia siekdamas gauti informacijos, priskiriamos kuriai nors iš šioje nuostatoje nurodytų specialių kategorijų [31]. Iš to darytina išvada, kad duomenų valdytojo tikslas, pirmiausia tai, kad tvarkymas būtinas vykdant teisinę prievolę arba atsižvelgiant į viešąjį interesą, jeigu jis yra svarbus elementas galimai taikant kurią nors iš dešimties BDAR 9 straipsnio 2 dalyje įtvirtintų nukrypti leidžiančių nuostatų, nėra elementas, į kurį reikia atsižvelgti *kvalifikavimo* kaip „sveikatos duomens“ etape [32].

[28] Vis dėlto dėl teisės į privataus gyvenimo gerbimą ir asmens duomenų apsaugos pobūdžio, taikymo srities ir sistemų skirtumų žr. Tambou, O. „Chapitre 1. Droit autonome du droit au respect de la vie privée“, leidinyje *Manuel de droit européen de la protection des données à caractère personnel*, Bruylant, Briuselis, 2020 (1-asis leidimas), p. 21 ir paskesni. Dėl 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 8 straipsnio žr., be kita ko, 1994 m. spalio 5 d. Sprendimą *X / Komisija* (C-404/92 P, EU:C:1994:361, 23 punktas) ir 1997 m. vasario 25 d. EŽTT sprendimą *Z prieš Suomiją* (CE:ECHR:1997:0225JUD002200993, 95 punktas).

[29] Tai susiję, be kita ko, su diskriminacijos pavojumi. Pavyzdžiui, prasta sveikata gali lemti diskriminaciją siekiant įsidarbinti, gauti draudimą ar kreditą.

[30] Nors šioje byloje tai tiesiogiai nenagrinėjama, su programėlėmis ir prijungtais įrenginiais susiję sveikatos duomenys gali padėti apibrėžti sąvokos „sveikatos duomenys“ ribas. Pavyzdžiui, „geros savijautos duomenys“ arba „sveikatos rodiklių savikontrolė“ (susiję su širdies rimu, miego periodais, mityba, prekybos centrų kortelėse nurodytais vartojimo įpročiais ir t. t.) kelia kausimų, ar tai yra „sveikatos duomenys“. Tarkime, per dieną nueitų žingsnių skaičius savaime nėra sveikatos duomuo, bet gali juo tapti, jei šis neapdorotas duomuo vertinamas kartu su kitais duomenimis ir leidžia daryti išvadą apie asmens sveikatos būklę ar pavojų jo sveikatai (šiuo klausimu žr. 2015 m. vasario 5 d. 29 straipsnio darbo grupės laiško Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generaliniam direktoratui dėl mobiliosios sveikatos priedo „Health data in apps and devices“, pateikiamo internete adresu https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/other-document/files/2015/20150205_letter_art29wp_ec_health_data_after_plenary_annex_en.pdf), p. 2.
Be daugelio kitų dėl *Internet of Things* (*IoT*), žr. Casarosa, F., ir Gennari, F., „Data Sharing in the Internet of Medical Things – Between the Data Act and the EHDS“, *European Journal of Risk Regulation*, Cambridge University Press, Kembridžas, 2025, p. 1–23; taip pat žr. Yaşar, B., „I can feel your heartbeat: E-health evidence in criminal investigations“, *Shaping Utopia through law: How the law does (not) provide an answer to societal challenges*, Intersentia, Briuselis, 2023 (1-asis leidimas), p. 43–68 (visų pirma p. 57, 4.2.1 punktas).

[31] Žr. 2024 m. spalio 4 d. Sprendimą Schrems (Duomenų perdavimas plačiajai visuomenei) (C-446/21, EU:C:2024:834, 73 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) ir 2024 m. spalio 4 d. Sprendimą Lindenapotheke (C-21/23, toliau – Sprendimas *Lindenapotheke*, EU:C:2024:846, 87 punktas).

[32] Šiuo klausimu žr. Sprendimą Lindenapotheke (92 punktas). Nagrinėjamu atveju ypač svarbios būtų BDAR 9 straipsnio 2 dalies g ir i punktuose įtvirtintos leidžiančios nukrypti nuostatos, pagal kurias neskelbtinų duomenų tvarkymas galimas, jei tai „būtina dėl svarbaus viešojo intereso priežasčių“ arba „dėl viešojo intereso priežasčių visuomenės sveikatos srityje“, laikantis proporcingumo principo.

64. Pagal BDAR 4 straipsnio 15 punktą, siejamą su šio reglamento 35 konstatuojamąja dalimi, tokie duomenys apima visus asmens sveikatos duomenis, susijusius su fizine ar psichine asmens sveikata, atskleidžiančius [33] informaciją apie šio asmens buvusią, esamą ar būsimą sveikatos būklę.

65. Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad atsižvelgiant į BDAR tikslą šio reglamento 9 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „sveikatos duomenys“ turi būti aiškinama plačiai [34]. Pagal BDAR 4 straipsnio 15 punkto ir 9 straipsnio kontekstinį ir teleologinį aiškinimą tam, kad asmens duomenys galėtų būti laikomi sveikatos duomenimis, pakanka, kad juos lyginant ar dedukcijos būdu būtų galima, nors ir *netiesiogiai*, atskleisti informaciją apie duomenų subjekto sveikatos būklę [35].

66. Šiomis aplinkybėmis manau, kad schematiškai būtų galima skirti dvi sveikatos duomenų kategorijas.

67. Viena vertus, medicininėmis aplinkybėmis sukaupti duomenys, mano manymu, gali būti laikomi sveikatos duomenimis „pagal pobūdį“ [36], „objektyviais“ [37], apimančiais, kaip nurodyta BDAR 35 konstatuojamojoje dalyje, informaciją, susijusią, pavyzdžiui, su fizine ar psichine liga, negalia, rizika susirgti, sveikatos istorija ir klinikiniu gydymu. Ši informacija paprastai pateikiama atitinkamo asmens medicininėje byloje [38]. Panašiai duomenis, kurie, nors ir nemedicininiai, renkami siekiant įtraukti juos į medicininę bylą, kaip yra administracinių duomenų, skirtų įtraukti į šią bylą, atveju, apima BDAR 35 konstatuojamoji dalis kaip „sveikatos duomenis“. Šiuo aspektu tai yra duomenys, laikomi susijusiais su sveikata ir atskleidžiantys informaciją apie atitinkamo asmens sveikatos būklę.

68. Šiomis aplinkybėmis BDAR 35 konstatuojamojoje dalyje minima sąvoka „rizika susirgti“ neabejotinai yra svarbi. Kaip matyti iš 29 straipsnio darbo grupės dokumentų, tai apima duomenis, susijusius su galima atitinkamo asmens sveikatos būkle ateityje. Taigi atsižvelgiama į „moksliškai įrodytą arba visuotinai suvokiamą“ būsimą ligos riziką, kaip pavyzdžius nurodant nesaikingą alkoholio ar tabako vartojimą bei narkotikų vartojimą [39].

[33] 2018 m. gegužės 18 d. atnaujintos Europos Tarybos konvencijos dėl duomenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu (vadinamoji „Konvencija Nr. 108+“) 6 straipsnyje taip pat vartojama ši sąvoka, prie specialios duomenų kategorijos priskiriant „asmens duomenis, kurie atskleidžia su <…> sveikata <…> susijusią informaciją“.

[34] Žr. sprendimus Lindqvist (50 punktas) ir Lindenapotheke (81 punktas).

[35] Žr. 2022 m. rugpjūčio 1 d. Sprendimą Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (C-184/20, toliau – Sprendimas *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, EU:C:2022:601, 123–127 punktai) ir Sprendimą Lindenapotheke (83 punktas). Toks platus aiškinimas gali būti susijęs su siekiu „atsverti galimą naujų didžiųjų duomenų (*big data*) technologijų poveikį, jomis naudojantis galint gauti daug informacijos apie asmens sveikatą, kai tvarkomi duomenys, kurie atskleidžia tik šiek tiek informacijos apie jo sveikatos būklę“ (neoficialus vertimas) (žr. Verhenneman, G., „Chapter III. – Understanding the Subject of Protection“, in *The Patient, Data Protection and Changing Healthcare Models*, Intersentia, Briuselis, 2021 (1-asis leidimas), p. 97 ir paskesni, pirmiausia p. 109).

[36] Žr. Maisnier-Broché, L., „Fasc. 945: Données de santé à caractère personnel. – Régime général“, *JurisClasseur Communication*, 2019.

[37] Žr. Herveg, J., ir Van Gyshesemm, J.-M., „Titre 16 – L'impact du Règlement général sur la protection des données dans le secteur de la santé“, leidinyje *Le règlement général sur la protection des données (RGPD/GDPR)*, Larcier, Briuselis, 2018 (1-asis leidimas), p. 722.

[38] Pagal analogiją žr. Darbinį dokumentą dėl asmens sveikatos duomenų tvarkymo elektroninėse sveikatos istorijose (2007 m. vasario 15 d., 29 straipsnis – Duomenų apsaugos darbo grupė, WP 131, II.2 punktas), pateikiamą internete adresu https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2007/wp131_fr.pdf.

[39] Žr. 2015 m. vasario 5 d. 29 straipsnio darbo grupės laiško Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generaliniam direktoratui dėl mobiliosios sveikatos priedo „Health data in apps and devices“, pateikiamo internete adresu https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/other-document/files/2015/20150205_letter_art29wp_ec_health_data_after_plenary_annex_en.pdf, p. 2.

69. Kita vertus, nemedicininiu požiūriu atitinkamas duomuo gali būti susijęs su sveikata, be kita ko, jeigu jis gali, nors ir netiesiogiai, atskleisti informaciją apie fizinio asmens fizinės arba psichinės sveikatos būklę praeityje, dabartyje ar ateityje [40]. Būtent dėl sąvokos „sveikatos duomuo“ „pilkosios zonos“ [41] kyla klausimas, kiek netiesioginis jo ryšys su sveikata gali lemti jo kvalifikavimą kaip tokio duomens. Lemiamą reikšmę šiuo klausimu turi tai, ar atsižvelgiant į atitinkamus duomenis galima daryti išvadas apie duomenų subjekto sveikatos būklę, nesvarbu, ar kalbama apie patologinę, ar fiziologinę būklę, nepriklausomai nuo šių išvadų patikimumo. Dėl to galima atsižvelgti į kontekstinius elementus [42], taip pat į ryšį tarp atitinkamos informacijos ir galimybės iš jos spręsti apie asmens sveikatos aspektus [43].

70. Pavyzdžiui, 29 straipsnio darbo grupė informaciją apie asmens narystę grupėse, kurių tikslai susiję su sveikata, kaip antai grupėje „Svorio stebėtojai“ arba grupėje „Anoniminiai alkoholikai“, laikė sveikatos duomenimis [44]. Be to, neapdoroti „sveikatos rodiklių savikontrolės“ duomenys (pavyzdžiui, išmaniojo laikrodžio nurodytas svoris ar kraujospūdis), kurie patys nėra sveikatos duomenys, kartu su kita informacija galėtų leisti daryti išvadas apie atitinkamo asmens sveikatą. 29 straipsnio darbo grupė šiuo klausimu patikslina, kad vertinimas turėtų būti atliekamas kiekvienu atveju atskirai; pavyzdžiui, programėlė, kuri kelias dienas renka ir saugo atliktų žingsnių skaičiaus duomenis, o po savaitės šiuos duomenis panaikina, gali būti nelaikoma tvarkančia „sveikatos duomenis“. Vis dėlto programėlė, kuri apima kelerių metų išsamių kiekybinių asmens duomenų įrašus (pavyzdžiui, miego ir fizinio aktyvumo įpročių stebėjimo duomenis, išsamius mitybos, svorio, kūno masės indekso, kraujospūdžio ir kitų gyvybiškai svarbių rodiklių duomenis bei nuotaikos dienoraštį), laikoma tvarkančia sveikatos duomenis. Tokiu atveju ne tik išvados ir vertinimai, bet ir neapdoroti duomenys bus laikomi sveikatos duomenimis [45].

40 Žr., be kita ko, 2020 m. balandžio 21 d. Europos duomenų apsaugos valdybos priimtų Gairių 03/2020 dėl sveikatos duomenų tvarkymo su COVID-19 protrūkiu susijusių mokslinių tyrimų tikslais, pateikiamų internete adresu https://www.edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_202003_healthdatascientificresearchcovid19_fr.pdf, 3.1 punktą.

41 Schäfke-Zell, W., „Revisiting the definition of health data in the age of digitalized health care“, *International Data Privacy Law*, Oxford University Press, Oksfordas, 12 t., Nr. 1, 2022, p. 33–43.

42 Žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą, pateiktą byloje Lindenapotheke (C-21/23, EU:C:2024:354, 47 punktas).

43 Žr. 2015 m. vasario 5 d. 29 straipsnio darbo grupės laiško Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generaliniam direktoratui dėl mobiliosios sveikatos priedo „Health data in apps and devices“, pateikiamo internete adresu https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/other-document/files/2015/20150205_letter_art29wp_ec_health_data_after_plenary_annex_en.pdf, p. 2. Šiuo klausimu taip pat žr. Verhenneman, G., „Chapitre III. – Understanding the Subject of Protection“, leidinyje *The Patient, Data Protection and Changing Healthcare Models*, Intersentia, Briuselis, 2021 (1-asis leidimas), p. 97 ir paskesni. Pažymėtina, kad gali būti atsižvelgiama net į abejotiną ryšį (žr. Mascret, C., „Arrêt „Lindenapotheke“: vers une protection renforcée des données de santé et une ouverture des voies de recours en matière de protection des données (CJUE, 4 octobre 2024, C-21/23)“, *Journal de droit européen*, 2025/1, p. 17–20.

44 Žr. 2015 m. vasario 5 d. 29 straipsnio darbo grupės laiško Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generaliniam direktoratui dėl mobiliosios sveikatos priedo „Health data in apps and devices“, pateikiamo internete adresu https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/other-document/files/2015/20150205_letter_art29wp_ec_health_data_after_plenary_annex_en.pdf, p. 2. Dėl skirtumo tarp vartojimo įpročių ir priklausomybės taip pat žr. Borges, G., „Der Mann mit der Brille und die DSGVO – Der Begriff des Gesundheitsdatums“, *Rechtswissenschaft*, 14 t., Nr. 2, 2023, pirmiausia p. 172–173.

45 Šiuo klausimu žr. 2015 m. vasario 5 d. 29 straipsnio darbo grupės laiško Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generaliniam direktoratui dėl mobiliosios sveikatos priedo „Health data in apps and devices“, pateikiamo internete adresu https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/other-document/files/2015/20150205_letter_art29wp_ec_health_data_after_plenary_annex_en.pdf, p. 2 ir 5 išnašą. Kaip ir pirkimo prekybos centre įpročiai savaime nėra sveikatos duomenys, bet gali jais tapti, jeigu sumuojami ir nagrinėjami siekiant stebėti tam tikrus sutrikimus, pavyzdžiui, nutukimą ar diabetą.

Taikymas šioje byloje

71. Pagrindinėje byloje aptariamuose teisės aktuose nustatyta, kad atskleidžiami ne tik atitinkamų sportininkų vardai ir pavardės bei jų nušalinimo trukmė, bet ir nušalinimo priežastys, nurodant nustatyto (-ų) pažeidimo (-ų) kategoriją (-as). Jei pažeidimas susijęs su draudžiamąja medžiaga ar draudžiamuoju metodu, tai taip pat nurodoma ÖADR interneto svetainėje paskelbtame pranešime spaudai [46].

72. Pirmiausia primintina, kad viešai atskleidžiami antidopingo taisyklių pažeidimai priskiriami prie įvairių kategorijų [47].

73. Kaip ir Austrijos duomenų apsaugos institucija, esu tos nuomonės, kad tik prie 2.1 ir 2.2 kategorijų priskiriami pažeidimai turi būti nagrinėjami atsižvelgiant į sąvoką „sveikatos duomenys“. Iš tikrųjų kiti pažeidimai susiję su neteisėtais veiksmais, kurie patys, mano manymu, negali, nors ir netiesiogiai, atskleisti informacijos apie atitinkamo asmens sveikatos būklę. Pavyzdžiui, tai, kad sportininkas neįvykdė su buvimo vieta susijusios pareigos (prie 2.4 kategorijos priskiriamas pažeidimas) arba prekiavo draudžiamosiomis medžiagomis (prie 2.7 kategorijos priskiriamas pažeidimas), neatskleidžia jokios informacijos apie jo sveikatos būklę.

74. Be to, pažymėtina, kad prie 2.1 ir 2.2 kategorijų priskiriamų pažeidimų konstatavimas apima atitinkamo sportininko antidopingo testus ir mėginių analizę siekiant nustatyti draudžiamąsias medžiagas ir draudžiamuosius metodus. Pridurtina, kad šią analizę atlieka akredituoti specialistai [48], taigi beveik medicininėmis ar net medicininėmis aplinkybėmis. Tad tokių pažeidimų konstatavimas patenka į sąvoką „informacij[a], gaut[a] atliekant kūno dalies ar medžiagos tyrimus ar analizę“, kaip tai suprantama pagal BDAR 35 konstatuojamąją dalį. Vadinasi, tokia informacija *pagal savo pobūdį* galėtų būti laikoma sveikatos duomenimis.

75. Tiesa, testas atliekamas siekiant nustatyti dopingo medžiagas, vartojamas, kad būtų pagerinti sportiniai rezultatai, o duomenų tvarkymas atskleidžiant atitinkamą informaciją atitinka baudžiamąjį ir atgrasomąjį tikslą sportininko atžvilgiu. Vis dėlto primintina, kad šis tikslas nėra reikšmingas atitinkamų duomenų *kvalifikavimo* etape [49].

[46] Nuostatos, pagal kurią duomenys atskleidžiami „nesudarant galimybių atsekti duomenų subjektų sveikatos duomenų“, negali pakakti siekiant paneigti iškelto klausimo svarbą. Iš tikrųjų, mano manymu, ši pastaba taikytina atvejams, kai suteikiamas leidimas naudotis terapiniais tikslais (pagal kurį tam tikromis sąlygomis sportininkui, kenčiančiam nuo sveikatos sutrikimų, leidžiama vartoti draudžiamą medžiagą ar metodą, neskelbiant šios informacijos viešai ir nelaikant to pažeidimu) arba naudotis tyrimų rezultatų elementais, kurie šioje byloje neaptariami.

[47] Pažeidimų kategorijų, sunumeruotų nuo 2.1 iki 2.11, sąrašas pateikiamas NADA interneto svetainėje ir WADC. Apibendrinant: prie 2.1 kategorijos priskirtinus pažeidimus reiškia draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas sportininko mėginyje; prie 2.2 kategorijos – sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamojo metodo naudojimas arba bandymas vartoti (naudoti); prie 2.3 kategorijos – sportininko vengimas ar atsisakymas pateikti mėginius arba jų nepateikimas; prie 2.4 kategorijos – su buvimo vieta susiję sportininko pažeidimai; prie 2.5 kategorijos – sportininko arba kito asmens vykdomas kliudymas arba bandymas sukliudyti atlikti bet kurią dopingo kontrolės dalį; prie 2.6 kategorijos – sportininko arba sportininkų pagalbinio personalo nario turima draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas; prie 2.7 kategorijos – sportininko arba kito asmens vykdoma neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti bet kokia draudžiamąja medžiaga ar draudžiamuoju metodu; prie 2.8 kategorijos – sportininko ar kito asmens vykdomas draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamojo metodo taikymas bet kuriam sportininkui per varžybas arba bandymas tai daryti, arba ne varžybų metu draudžiamos draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamojo metodo taikymas bet kuriam sportininkui ne varžybų metu arba bandymas tai daryti; prie 2.9 kategorijos – sportininko arba kito asmens vykdomas bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti; prie 2.10 kategorijos – draudžiami sportininko arba kito asmens ryšiai ir prie 2.11 kategorijos – sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasyti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti.

[48] WADC 6.1 straipsnyje numatytas naudojimasis akredituotomis arba patvirtintomis laboratorijomis.

[49] Žr. šios išvados 63 punktą.

76. Taip pat pažymėtina, jog argumentas, kad dopingo medžiagos nėra vaistai, neatrodo įtikinamas. Iš tikrųjų, viena vertus, sąvoka „sveikatos duomenys“ apima ne tik medicininius duomenis gydymo tikslais. Be to, kai kurie vaistai kenkia sveikatai, jei vartojami netinkamai. Kita vertus, nors kova su dopingu siekiama skatinti sportininkų sąžiningumą ir lygybę, ja siekiama ir rūpintis sveikata [50]. Vis dėlto įvairios medžiagos ar metodai yra draudžiami, be kita ko, dėl jų žalingo poveikio sveikatai, net jei šis poveikis skiriasi priklausomai nuo produkto, suvartoto kiekio ar atitinkamo asmens organizmo ypatumų [51].

77. Taigi, norint kvalifikuoti tam tikrą duomenį, neatsižvelgiant į tai, kad sportininkas siekia pagerinti savo rezultatus, mano nuomone, negalima nepaisyti draudžiamosios medžiagos vartojimo poveikio sportininko sveikatai tiek esamu metu, tiek ateityje.

78. Galiausiai, mano manymu, tai, kad ÖADR internete paskelbia organizme aptiktos draudžiamosios medžiagos pavadinimą, gali informuoti visuomenę apie pavojų, kurį šios medžiagos vartojimas gali sukelti atitinkamo sportininko sveikatai.

79. Tiesa, vien draudžiamosios medžiagos, esančios organizme, pavadinimo paminėjimas galėtų būti laikomas nepakankamu, kad būtų atskleista informacija apie atitinkamo sportininko sveikatos būklę, nors ir būsimą. Šiuo atžvilgiu pats informacijos *turinys* galėtų būti laikomas pernelyg glaustu, o ryšys su sveikatos būkle – pernelyg netiesioginiu ar net pernelyg hipotetiniu, kad tai būtų galima laikyti „sveikatos duomeniu“, kaip tai suprantama pagal BDAR. Vis dėlto neatmestina, kad kartu su kitais elementais ši informacija, nors ir *netiesiogiai*, *lyginama arba dedukcijos būdu* gali atskleisti informaciją apie atitinkamo asmens sveikatos būklę, nors ir būsimą.

80. Taigi esu tos nuomonės, kad atitinkamos medžiagos (arba kategorijos, prie kurios ji priskiriama) pavadinimo paminėjimas gali nors ir netiesiogiai suteikti informacijos, kad ir neišsamios, apie atitinkamo asmens sveikatos būklę. Konkrečiame BDAR kontekste toks paminėjimas tam tikromis aplinkybėmis, kurias prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, reiškia „sveikatos duomenis“, kaip tai suprantama pagal BDAR 4 straipsnio 15 punktą ir 9 straipsnio 1 dalį, siejamus su šio reglamento 35 konstatuojamąja dalimi.

81. Vis dėlto manau, kad taip nebūtų, jeigu atitinkama draudžiamoji medžiaga (arba kategorija, kuriai ji priskiriama) nebūtų paminėta. Iš tikrųjų tokiu atveju ryšio tarp, viena vertus, pažeidimo dėl draudžiamosios medžiagos buvimo organizme konstatavimo ir, kita vertus, informacijos apie atitinkamo asmens sveikatos būklę būtų neįmanoma nustatyti net ir „lyginant arba dedukcijos būdu“. Mano nuomone, tokiu atveju toks ryšys būtų pernelyg netiesioginis, kad atskleistą informaciją būtų galima priskirti prie „sveikatos duomenų“ kategorijos pagal BDAR.

50 Be SESV 165 straipsnio ir daugelio tarptautinės teisės dokumentų, žr. 2018 m. sausio 18 d. EŽTT sprendimą *Fédération Nationale des Associations et Syndicats de Sportifs (FNASS) ir kt. prieš Prancūziją* (CE:ECHR:2018:0118JUD004815111, 165 punktas) ir Sprendimą Meca-Medina ir Majcen / Komisija (43 punktas).

51 Šiuo klausimu žr. WADC 4.3 straipsnį, susijusį su medžiagų ir metodų įtraukimo į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kriterijais, apimančiais, be kita ko, medicininius ar mokslinius tyrimus, įrodančius, kad „medžiagos vartojimas arba metodo naudojimas kelia tam tikrą arba galimą grėsmę sportininko sveikatai“. Kaip pavyzdį taip pat žr. sportinėje praktikoje draudžiamų medžiagų, išvardytų „Vidal“, informacinėje priemonėje apie sveikatos produktus, kurios duomenų bazę patvirtino Prancūzijos *Haute Autorité de Santé* (HAS) (Vyriausioji sveikatos apsaugos tarnyba), poveikį sveikatai (Sportinėje praktikoje draudžiamos medžiagos – VIDAL, prieinama internete adresu https://www.vidal.fr/sante/sport/sport-medicaments/sport-dopage-substances-interdites/tous-sports.html).

Išvada dėl antrojo klausimo

82. Taigi siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti, jog BDAR 9 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad atitinkamo sportininko vardo ir pavardės, jo nušalinimo trukmės ir priežasčių atskleidimas nelaikomas sveikatos duomenų tvarkymu, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, nebent atskleidžiant šias priežastis nurodomas (-i) draudžiamosios (-ųjų) medžiagos (-ų), kurios (-ių) aptikta atitinkamo sportininko organizme, pavadinimas (-ai), nes šis nurodymas gali nors ir netiesiogiai atskleisti informaciją apie atitinkamo sportininko sveikatos būklę, nors ir būsimą; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tai patikrinti.

Dėl penktojo klausimo

83. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar aptariamas paskelbimas reiškia asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas tvarkymą, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį. Šiuo klausimu jis patikslina, kad pagrindinėje byloje aptariamos sankcijos apima titulų ir piniginių prizų atėmimą, taip pat nušalinimą nuo visų (nacionalinių ir tarptautinių) varžybų keleriems metams arba draudimą jose dalyvauti visam gyvenimui. Be to, jis nurodo, kad pagal ADBG 24 straipsnio 4 dalį sporto organizacijoms draudžiama „priimti“ remiantis antidopingo taisyklėmis nušalintus asmenis, taigi draudžiama juos ir samdyti už atlygį.

84. Prieš pradedant nagrinėti aptariamų apkaltinamųjų nuosprendžių ir antidopingo taisyklių pažeidimo pobūdį primintina kvalifikavimo kaip baudžiamojo reikšmė BDAR 10 straipsnio kontekste.

Apkaltinamųjų nuosprendžių ir nusikalstamų veikų, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį, „baudžiamojo“ pobūdžio reikšmė

85. Primintina, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ne draudžia asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas tvarkymą, o taiko jam sugriežtintą kontrolę, nes tai gali turėti didelę įtaką atitinkamų asmenų gyvenimui, pirmiausia dėl žalos reputacijai ar diskriminacijos kitose srityse. Taigi tokie duomenys gali būti tvarkomi tik „prižiūrint valdžios institucijai“ arba tuo atveju, jei teisės aktuose, pagal kuriuos leidžiama juos tvarkyti, yra numatytos „tinkamos duomenų subjektų teisių ir laisvių apsaugos priemonės“ [52]. Pagal BDAR 10 straipsnį ši sugriežtinta kontrolė taikoma tik baudžiamosios teisės sričiai, laikantis nuostatos, kad sąvoka „baudžiamoji“ apima ir „apkaltinamuosius nuosprendžius“, ir „nusikalstamas veikas“ [53].

[52] Žr. Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (100 punktas) ir 2024 m. kovo 7 d. Sprendimą Endemol Shine Finland (C-740/22, EU:C:2024:216, 49 punktas). Pagal analogiją, taikant 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355) 8 straipsnio 5 dalį, taip pat žr. 2019 m. rugsėjo 24 d. Sprendimą GC ir kt. (Nuorodų į jautrius duomenis pašalinimas) (C-136/17, EU:C:2019:773).

[53] Žr. Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (77–79 punktai), kuriame šiuo klausimu pritariama požiūriui, išdėstytam generalinio advokato M. Szpunar išvadoje, pateiktoje byloje Latvijas Republikas Saeima (Baudos taškai) (C-439/19, EU:C:2020:1054, 74–78 punktai).

86. Taigi į BDAR 10 straipsnio taikymo sritį gali patekti privačių subjektų vykdomas apkaltinamųjų nuosprendžių ir nusikalstamos veiklos registrų tvarkymas [54], pavyzdžiui, kovojant su pinigų plovimu arba vykdant kriminalinių tyrimų laboratorijų veiklą [55]. Kitas pavyzdys – transporto priemonių nuomos įmonių, kurios identifikuoja ir nurodo vairuotoją, pažeidusį kelių eismo taisykles, vykdomas asmens duomenų tvarkymas.

87. Taigi nagrinėjamu atveju kyla klausimas, ar NADA ir ÖADR internete paskelbtas „sportininkų pažeidimų registras“ yra apkaltinamųjų nuosprendžių ir nusikalstamų veikų „registras“, patenkantis į BDAR 10 straipsnio taikymo sritį, todėl lemiantis sustiprintą apsaugą.

Apkaltinamųjų nuosprendžių ir antidopingo taisyklių pažeidimų „baudžiamojo“ (ar ne) pobūdžio, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį, analizė

88. Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją sąvoka „nusikalstama veika“, turinti lemiamą reikšmę nustatant, ar BDAR 10 straipsnis taikomas asmens duomenų tvarkymui, visoje Sąjungoje turi būti aiškinama autonomiškai ir vienodai, atsižvelgiant į šia nuostata siekiamą tikslą ir jos kontekstą, o tai, kaip atitinkamoje valstybėje narėje kvalifikuojami šie pažeidimai, šiuo atžvilgiu neturi lemiamos reikšmės, nes šis kvalifikavimas įvairiose valstybėse narėse gali būti skirtingas.

89. Taigi vertinant, ar pažeidimas yra baudžiamojo pobūdžio, svarbūs trys Teisingumo Teismo priimti kriterijai, vadinamieji „*Engel* kriterijai“ [56]: teisinis pažeidimo kvalifikavimas pagal nacionalinę teisę, pats pažeidimo pobūdis ir suinteresuotajam asmeniui gresiančios sankcijos griežtumo laipsnis.

90. Nors tai, ar, atsižvelgiant į šiuos kriterijus, pagrindinėje byloje aptariami apkaltinamieji nuosprendžiai ir nusikalstamos veikos yra baudžiamojo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį, turi įvertinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, Teisingumo Teismas, priimdamas prejudicinį sprendimą, gali pateikti paaiškinimų, kurie nacionaliniam teismui padėtų atlikti savąjį vertinimą [57].

91. Taigi aptariamus apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas nagrinėsiu remdamasis šiais trimis kriterijais.

54 Primintina, kad asmens duomenų tvarkymas šiais tikslais, vykdomas „*kompetentingų valdžios institucijų*“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2016/680, patenka į šios direktyvos, kaip *lex specialis*, taikymo sritį (žr. šios išvados 34 punktą), o ne į BDAR, kaip *lex generalis*, taikymo sritį. Vis dėlto, kai duomenis tvarko privatūs subjektai (arba kompetentingos valdžios institucijos, bet kitais nei Direktyvoje 2016/680 nurodytais tikslais), gali būti taikomas BDAR, pirmiausia jo 10 straipsnis.

55 Žr. BDAR 19 konstatuojamąją dalį.

56 Šie kriterijai taip pavadinti atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimą, kuriame jie buvo nustatyti pirmą kartą, – 1976 m. birželio 8 d. Sprendimą *Engel prieš Nyderlandus* (CE:ECHR:1976:0608JUD000510071, 82 punktas). Šiuos kriterijus Teisingumo Teismas pritaikė, be kita ko, 2012 m. birželio 5 d. Sprendime Bonda (C-489/10, EU:C:2012:319, 37 ir paskesni punktai). Taip pat žr. Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (85 ir 87 punktai bei juose nurodyta jurisprudencija).

57 Žr. 2018 m. kovo 20 d. Sprendimą Menci (C-524/15, EU:C:2018:197, 27 punktas) ir 2023 m. rugsėjo 14 d. Sprendimą Volkswagen Group Italia ir Volkswagen Aktiengesellschaft (C-27/22, EU:C:2023:663, 46 punktas).

– *Teisinis pažeidimo kvalifikavimas pagal nacionalinę teisę*

92. Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagal Austrijos teisę ÖADR vykdo *drausmines* procedūras kompetentingai sporto federacijai. Be to, Austrijos vyriausybė per posėdį pabrėžė, kad antidopingo taisyklės yra *sui generis* pobūdžio, nes antidopingo taisyklių pažeidimai – tai atitinkamų sporto federacijų taisyklių, kurių sportininkai įsipareigoja laikytis, pažeidimai [58], o ne įstatymo pažeidimai.

93. Taigi antidopingo taisyklių pažeidimų kvalifikavimas pagal nacionalinę teisę nereiškia kvalifikavimo kaip nusikalstamos veikos, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį.

94. Vadinasi, pirmojo *Engel* kriterijaus taikymo sritis turi būti vertinama atsižvelgiant į aplinkybes, nes net ir pažeidimų, kurie pagal nacionalinę teisę nėra kvalifikuojami kaip „baudžiamieji“, atveju jie gali tokie būti atsižvelgiant į patį atitinkamo pažeidimo pobūdį ir sankcijų, kurios gali būti už juos skirtos, griežtumą [59]. Tai ypač taikytina antidopingo reglamentavimui, nes nustatyta tarpvalstybinė sistema apima įvairius tarptautinius ir nacionalinius subjektus [60] ir valstybės narės skirtingai įtraukė WADC į savo teisines sistemas. Antidopingo taisyklių įgyvendinimas įvairiose valstybėse neišvengiamai skiriasi, priklausomai nuo įvairių valstybinių organizacijų modelių, net jeigu atrodo, kad daugumoje valstybių narių NAO neturi baudžiamosios kompetencijos šiuo klausimu [61].

95. Taigi reikia išnagrinėti du kitus *Engel* kriterijus.

– *Pažeidimo pobūdis*

96. Pagal antrąjį kriterijų reikia patikrinti, ar sankcija, skiriama už atitinkamą pažeidimą, siekiama, be kita ko, baudžiamojo tikslo, tačiau vien aplinkybė, kad ja siekiama ir prevencinio tikslo, nereiškia, kad ji negali būti kvalifikuojama kaip „baudžiamoji sankcija“. Iš tikrųjų baudžiamosios sankcijos jau vien dėl savo pobūdžio skirtos ir nubausti už neteisėtus veiksmus, ir jų prevencijai užtikrinti. Vis dėlto priemonė, kuria siekiama tik atlyginti dėl atitinkamo pažeidimo padarytą žalą, nėra baudžiamojo pobūdžio [62].

97. Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad už antidopingo taisyklių pažeidimus skiriamos dviejų kategorijų sankcijos.

58 Įstodami į sporto organizacijas ir dalyvaudami sporto renginiuose ir varžybose profesionalūs sportininkai (sutartimi ar pasižadėjimu) įsipareigoja nevartoti dopingo.

59 Žr. Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (88 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

60 Be tarptautinių ir nacionalinių sporto federacijų, paminėtinos, be kita ko, nacionaliniu lygmeniu paskirtos kompetentingos institucijos, įskaitant „nacionalines antidopingo organizacijas“ (toliau – NAO), kurios kiekvienoje šalyje paskiriamos kaip pagrindinės institucijos, atsakingos už nacionalinių antidopingo programų įgyvendinimą; šių institucijų sąrašas pateikiamas Pasaulinės antidopingo agentūros (WADA) interneto svetainėje (žr. NAO programą, pateikiamą internete adresu https://www.wada-ama.org/fr/programme-des-onad).

61 Žr. Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas (Europos Komisija), van der Sloot, B., Paun, M., Leenes, R., ir kt., *Anti-doping & Data Protection: An evaluation of the anti-doping laws and practices in the ES Member States in light of the General Data Protection Regulation*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2017, visų pirma p. 58, pateikiamą internete adresu https://data.europa.eu/doi/10.2766/042641.

62 Žr. 2018 m. kovo 20 d. Sprendimą Garlsson Real Estate ir kt. (C-537/16, EU:C:2018:193, 33 punktas), Sprendimą *Latvijas Republikas Saeima* (89 punktas), 2023 m. kovo 23 d. Sprendimą Dual Prod (C-412/21, EU:C:2023:234, 30 punktas), 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimą MV – 98 (C-97/21, EU:C:2023:371, 42 punktas) ir 2023 m. rugsėjo 14 d. Sprendimą Vinal (C-820/21, EU:C:2023:667, 50 punktas).

98. Kalbama, viena vertus, apie titulų ir piniginių prizų atėmimą, reiškiantį laimėjimų grąžinimą, kad jie būtų perduoti sportininkams, kurie būtų buvę jų verti, jei nubaustasis sportininkas nebūtų dalyvavęs varžybose. Tokia sankcija atrodo kaip atsakas į „žaidimo taisyklės“ (*„lex sportiva“*) pažeidimą ir gali būti laikoma tokia, kuria iš esmės siekiama atkurti varžybų sąžiningumą [63], nors tai nepanaikina jos baudžiamojo pobūdžio atitinkamo sportininko atžvilgiu.

99. Kita vertus, kalbama apie nušalinimą nuo sporto varžybų keliems mėnesiams ar keleriems metams arba net, kaip vieno iš pareiškėjų pagrindinėje byloje atveju, visam gyvenimui nustatytą draudimą dalyvauti bet kuriose varžybose. Tiesa, šį nušalinimą galima vertinti kaip norą „ištremti“ pažeidimą padariusį sportininką, siekiant jį nutolinti arba pašalinti iš sportininkų bendruomenės, taip išsaugant šios bendruomenės vientisumą. Vis dėlto juo taip pat siekiama nubausti sportininką, pažeidusį antidopingo taisykles, kurių jis įsipareigojo laikytis, ir atgrasyti kitus sportininkus nuo tokio paties elgesio.

100. Taigi matyti, kad pagrindinis šių antidopingo sankcijų, bent jau nušalinimo nuo varžybų, tikslas – ne atlyginti trečiųjų asmenų dėl pažeidimo patirtą žalą, o nubausti atitinkamą sportininką už tam tikrą elgesį; to paties siekiama ir apkaltinamuoju nuosprendžiu [64]. Šiuo atžvilgiu antidopingo taisyklėmis, net jeigu jos nėra baudžiamosios teisės aktas, siekiama represinio tikslo [65].

101. Vis dėlto dėl kvalifikavimo kaip „nusikalstamos veikos“ pagal antrąjį *Engel* kriterijų gali kilti dvejopų abejonių.

102. Pirma, abejonių kyla dėl teiginio, kad Strasbūro teismas drausmines procedūras vertina atsižvelgdamas veikiau į EŽTK 6 straipsnio taikymo srities dalį, susijusią su civiline teise [66], išskyrus, pavyzdžiui, atvejus, kai skiriama laisvės atėmimo bausmė ir sankcija yra pakankamai griežta [67].

63 Žr. Diakité, A., „Chapitre 2. La mise en œuvre des sanctions applicables aux athlètes à l'épreuve du respect des droits fondamentaux“, leidinyje *La mise en œuvre du Code mondial antidopage par les États*, Bruylant, Briuselis, 2023 (1-asis leidimas), 1145 punktas, ir Rouiller, C., „Avis de droit sur la compatibilité de l'article 10.2 du Code mondial antidopage avec les principes fondamentaux du droit national suisse“, 2005 m. spalio 25 d., p. 20 ir paskesni (pateikiamą internete adresu https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/Compatibilit%C3%A9_droit_suisse_Document_entier.pdf).

64 Šiuo klausimu žr. EŽTT jurisprudenciją, pagal kurią atsižvelgiama į skirtos sankcijos (represinį arba atlyginamąjį) tikslą (2006 m. lapkričio 23 d. EŽTT sprendimas *Jussila prieš Suomiją* (CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, 38 punktas)).

65 Šiuo klausimu žr. Diakité, A., „Chapitre 2. La mise en œuvre des sanctions applicables aux athlètes à l'épreuve du respect des droits fondamentaux“, leidinyje *La mise en œuvre du Code mondial antidopage par les États*, Bruylant, Briuselis, 2023 (1-asis leidimas), p. 501 ir paskesni, pirmiausia 1143 punktas.

66 Dėl jurisprudencijos šiuo klausimu santraukos žr. 2018 m. lapkričio 6 d. EŽTT sprendimą *Ramos Nunes de Carvalho e Sá prieš Portugaliją* (CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, 123 punktas) ir 2020 m. kovo 5 d. EŽTT sprendimą *Peleki prieš Graikiją* (CE:ECHR:2020:0305JUD006929112, 35 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. buvusio EŽTT primininko J.-P. Costa 2019 m. spalio 13 d. nuomonę dėl Pasaulinio antidopingo kodekso (2021 m. kodekso projekto), pateikiamą internete adresu https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/avis_2019_code_mondial_13_octobre.pdf, pirmiausia p. 5 ir paskesni.

67 Byloje *Engel* nagrinėti karinės drausmės pažeidimai, susiję su paskyrimu į drausmės dalinį keliems mėnesiams, buvo laikomi patenkančiais į EŽTK 6 straipsnio taikymo srities dalį, susijusią su baudžiamąja teise (1976 m. birželio 8 d. EŽTT sprendimas *Engel ir kt. prieš Nyderlandus* (CE:ECHR:1976:0608JUD000510071, 85 punktas)).

103. Konkrečiau kalbant, Strasbūro teismo nuomone, į EŽTK 6 straipsnio taikymo srities dalį, susijusią su civiline teise, patenka „ginčai dėl teisės užsiimti profesija atėmimo“ [68], įskaitant sporto sritį [69].

104. Taigi draudimo verstis profesine veikla baudžiamasis pobūdis anaiptol nėra savaime suprantamas.

105. Vis dėlto manau, kad iš to negalima *ipso facto* ir neabejotinai daryti išvados, jog drausminė sankcija, lemianti nušalinimą nuo sporto varžybų, niekada negali patekti į baudžiamosios teisės taikymo sritį.

106. Iš tikrųjų toks požiūris būtų labai formalus.

107. Be to, primintina, kad abi EŽTK 6 straipsnio taikymo srities dalys – civilinė ir baudžiamoji – nebūtinai viena kitą paneigia [70].

108. Galiausiai reikia nepamiršti, kad Strasbūro teismas nagrinėja atitinkamo pažeidimo baudžiamąjį ar civilinį pobūdį atsižvelgdamas į jam nurodytus pagrindus ir siekdamas įvertinti, ar EŽTK 6 straipsnyje numatytos teisingo bylos nagrinėjimo garantijos taikomos atsižvelgiant į jų civilinį aspektą (šio straipsnio 1 dalis), ar į jų baudžiamąjį aspektą (šio straipsnio 1–3 dalys).

109. Pagal BDAR 10 straipsnį reikia įvertinti, ar nuosprendis arba pažeidimas yra baudžiamojo pobūdžio, siekiant nustatyti, ar atitinkamas duomenų tvarkymas (nagrinėjamu atveju – paskelbimas) susijęs su informacija, kuriai taikoma didesnė apsauga, apimanti valdžios institucijos kontrolę. Be to, niekas netrukdo vadovautis platesniu aiškinimu, užtikrinančiu didesnę atitinkamų teisių ir laisvių apsaugą [71]. Taigi atsižvelgdamas į BDAR 10 straipsnį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar tenkinami *Engel* kriterijai, pirmiausia antrasis kriterijus, susijęs su pažeidimo pobūdžiu.

68 Dėl drausminių procedūrų, kurias vykdo korporatyviniai organai ir kurioms vykstant daromas tiesioginis poveikis teisei verstis profesine veikla, įtraukimo į EŽTK 6 straipsnio taikymo srities dalį, susijusią su civiline teise, žr. 2021 m. liepos 22 d. EŽTT sprendimą *Reczkowicz prieš Lenkiją* (CE:ECHR:2021:0722JUD004344719, 183–185 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija), susijusį su teisėjais ir advokatais, 1981 m. birželio 23 d. EŽTT sprendimą *Le Compte, Van Leuven ir De Meyere prieš Belgiją* (CE:ECHR:1981:0623JUD000687875, 41–51 punktai), susijusį su gydytojais, 1997 m. birželio 27 d. EŽTT sprendimą *Philis prieš Graikiją* (Nr. 2) (CE:ECHR:1997:0627JUD001977392, 45 punktas), susijusį su inžinieriumi, ir 2020 m. kovo 5 d. EŽTT sprendimą *Peleki prieš Graikiją* (CE:ECHR:2020:0305JUD006929112, 39 punktas), susijusį su notaru.

69 Žr. 2018 m. spalio 2 d. EŽTT sprendimą *Mutu ir Pechstein prieš Šveicariją* (CE:ECHR:2018:1002JUD004057510), 2019 m. rugsėjo 3 d. EŽTT sprendimą *Bakker prieš Šveicariją* (CE:ECHR:2019:0903DEC000719807), 2020 m. sausio 28 d. EŽTT sprendimą *Ali Rıza ir kiti prieš Turkiją* (CE:ECHR:2020:0128JUD003022610, 153–161 punktai), 2021 m. gegužės 18 d. EŽTT sprendimą *Sedat Doğan prieš Turkiją* (CE:ECHR:2021:0518JUD004890914, 20 punktas) ir 2021 m. gegužės 18 d. EŽTT sprendimą *Naki ir AMED Sportif Faaliyetler Kulübü Derneği prieš Turkiją* (CE:ECHR:2021:0518JUD004892416, 20 punktas). Taip pat žr. visai neseniai priimtą 2025 m. liepos 10 d. EŽTT sprendimą *Semenya prieš Šveicariją* (CE:ECHR:2025:0710JUD001093421, pirmiausia 161 punktas).

70 Žr. 1983 m. vasario 10 d. EŽTT sprendimą *Albert ir Le Compte prieš Belgiją* (CE:ECHR:1983:0210JUD000729975, 30 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija), 2018 m. lapkričio 6 d. EŽTT sprendimą *Ramos Nunes de Carvalho e Sá prieš Portugaliją* (CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, 121 punktas) ir 2023 m. birželio 1 d. EŽTT sprendimą *Grosam prieš Čekijos Respubliką* (CE:ECHR:2023:0601JUD001975013, 112 punktas).

71 Žr. 2020 m. gruodžio 22 d. EŽTT sprendimą *Gestur Jónsson ir Ragnar Halldór Hall prieš Islandiją* (CE:ECHR:2020:1222JUD006827314, 93 punktas).

110. Antra, abejonių kyla dėl to, kad antidopingo taisyklių pažeidimai ir nuosprendžiai susiję tik su konkrečia asmenų grupe, būtent sportininkais, kaip ir drausminės nuobaudos, kuriomis paprastai siekiama užtikrinti, kad atitinkamos grupės nariai laikytųsi jai nustatytų elgesio taisyklių [72]. Tokios nuostatos skirtos profesijos garbei ir reputacijai apsaugoti ir visuomenės pasitikėjimui šia profesija išlaikyti [73].

111. Tiesa, tokia išvada leistų pažeidimą kvalifikuoti kaip „drausminį“, t. y. jis apima tam tikrą skaičių asmenų, kuriems taikomas konkrečių taisyklių rinkinys. Tuo ši byla skiriasi nuo bylos, kurioje priimtas Sprendimas Latvijas Republikas Saeima ir kurioje baudos taškai už kelių eismo taisyklių pažeidimus buvo skiriami remiantis visuotinio taikymo teisės aktu [74].

112. Vis dėlto neatmestina kvalifikavimo kaip „nusikalstamos veikos“, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį, galimybė. Iš tikrųjų, jei siauresnės taikymo srities, būdingos drausminėms nuostatoms, pakaktų, kad pažeidimas nebūtų kvalifikuojamas kaip „baudžiamasis“, vėl reikėtų kalbėti apie labai formalią šios sąvokos sampratą. Tokia samprata sunkiai suderinama su jurisprudencija, pagal kurią šiuo atžvilgiu siekiant nustatyti pažeidimo pobūdį reikia įvertinti, ar sankcija siekiama represinio arba prevencinio, o ne vien atlyginamojo tikslo.

113. Vis dėlto, kaip minėta [75], nagrinėjamu atveju antidopingo sankcijomis siekiama ne atlyginti galimai dėl aptariamų pažeidimų tretiesiems asmenims padarytą žalą (arba ne tik jiems, jeigu atsižvelgiama į sporto bendruomenei padarytą žalą), o, priešingai, represinio tikslo – kvalifikuoti šiuos pažeidimus kaip „baudžiamuosius“, kaip tai suprantama pagal antrojo kriterijaus aiškinimą jurisprudencijoje, neatsižvelgiant į tai, ar taikytinas teisės aktas yra visuotinio taikymo. Taip pat pažymėtina, kad Sporto arbitražo teismas (Šveicarija), tarptautinė institucija, galinti priimti sprendimus arba tarpininkauti sporto srityje, pats prireikus pripažįsta antidopingo sankcijų „kvazibaudžiamąjį“ pobūdį [76].

114. Be to, už tam tikrus antidopingo taisyklių pažeidimus, pavyzdžiui, draudžiamųjų medžiagų platinimą, gali būti skiriamos sankcijos, nurodytos ir antidopingo taisyklėse, ir nacionalinės baudžiamosios teisės aktuose. Tiesa, Strasbūro teismas yra nusprendęs, kad aplinkybės, jog veiksmai, už kuriuos gali būti skirta drausminė nuobauda, reiškia ir nusikalstamą veiką, nepakanka, kad pagal drausminę teisę atsakingas asmuo būtų laikomas „kaltinamu“ įvykdžius nusikalstamą veiką [77]. Vis dėlto manau, kad į tai būtų galima atsižvelgti taikant antrąjį *Engel* kriterijų.

72 Priešingai, tai, kad taisyklė, kuria remiantis baudžiama už konkretų pažeidimą, taikoma visiems piliečiams, patvirtina baudžiamąjį sankcijos pobūdį (žr. 1984 m. vasario 21 d. EŽTT sprendimą *Öztürk prieš Vokietiją* (CE:ECHR:1984:0221JUD000854479, 53 punktas)).

73 Žr. 2018 m. lapkričio 6 d. EŽTT sprendimą *Ramos Nunes de Carvalho e Sá prieš Portugaliją* (CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, 125 punktas).

74 Ji skiriasi ir nuo faktinių aplinkybių, aptariamų 2018 m. kovo 20 d. Sprendime Garlsson Real Estate ir kt. (C-537/16, EU:C:2018:193), kuriame administracinė bauda už neteisėtus veiksmus, reiškiančius manipuliavimą rinkoje, buvo skirta remiantis visuotinio taikymo teisės aktu.

75 Žr. šios išvados 100 punktą.

76 1999 m. rugpjūčio 9 d. Sporto arbitražo teismo spendimas Nr. 98/222 *B. prieš Tarptautinę triatlono sąjungą (ITU)* (43 punktas), pateikiamas internete adresu https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/222.pdf. Šiuo klausimu taip pat žr. Soek, J., *The strict liability principle and the human rights of the athlets in doping cases*, T.M.C. Asser Press, Haga, 2006, pirmiausia p. 272, autoriui teigiant, kad, net jei sporto federacijų ir organizacijų taikoma drausminė antidopingo teisė savaime nėra baudžiamoji teisė, tam tikrais atvejais ji gali būti laikoma „baudžiamąja sistema“, pagal kurią numatyta taikyti baudžiamosios teisės principus.

77 Žr. 2020 m. kovo 5 d. EŽTT sprendimą *Peleki prieš Graikiją* (CE:ECHR:2020:0305JUD006929112, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

115. Taigi, nepaisant išreikštų abejonių, šiame etape manau, kad neatmestina, jog tam tikri antidopingo taisyklių pažeidimai dėl už juos skiriamų sankcijų represinio ar prevencinio pobūdžio galėtų būti laikomi nusikalstama veika, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį.

– *Sankcijos griežtumo laipsnis*

116. Trečiojo *Engel* kriterijaus vertinimas turi būti atliekamas atsižvelgiant į atitinkamose nuostatose numatytą maksimalią bausmę [78].

117. Šis griežtumo laipsnis kinta priklausomai nuo padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo. Pavyzdžiui, nušalinimo trukmė priklauso nuo atitinkamų antidopingo taisyklių pažeidimo. Be to, šiuo atžvilgiu gali turėti įtakos ir pakartotiniai pažeidimai bei pažeidėjo ketinimai [79].

118. Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad nagrinėjamu atveju gali būti kalbama apie „nušalinimą nuo visų (nacionalinių ir tarptautinių) varžybų keleriems metams arba draudimą jose dalyvauti visam gyvenimui“, o tai gali lemti visišką uždraudimą verstis sportininko profesija.

119. Tai, žinoma, nėra laisvės atėmimo bausmė. Vis dėlto tai neturi lemiamos reikšmės, nes „dėl sankcijos mažumo pažeidimas negali netekti savo baudžiamojo pobūdžio“ [80]. Be to, atitinkamo asmens karjera kaip profesionalaus sportininko, priklausomai nuo nušalinimo trukmės, gali nutrūkti, pirmiausia atsižvelgiant į atitinkamų asmenų amžių ir tai, kad karjera, ypač kai kuriose sporto šakose, yra gana trumpa.

120. Prie šio nušalinimo, galbūt net „visam gyvenimui“, prisideda ir tai, kad praktiškai nebeįmanoma įsidarbinti sporto srityje, atsižvelgiant į draudimą bendradarbiauti su nušalintu asmeniu visą jo nušalinimo laikotarpį.

121. Galiausiai atitinkamas asmuo susiduria ne tik su ekonominėmis ir finansinėmis pasekmėmis, bet ir su visuomenės nepritarimu bei stigmatizacija tiek viešoje, tiek privačioje sferoje.

122. Iš to, mano nuomone, išplaukia, kad tokia sankcija pasižymi griežtumu, galinčiu lemti poveikį, *lygiavertį apkaltinamojo nuosprendžio*, kaip jis suprantamas pagal BDAR 10 straipsnį, *poveikiui*, tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kiekvienu konkrečiu atveju turi tai patikrinti.

123. Taigi esu tos nuomonės, kad iš esmės antidopingo taisyklių pažeidimai ir antidopingo sankcijos turėtų būti laikomos priklausančiais drausmės sričiai, išskyrus atvejus, kai sankcija yra tokio griežtumo, kad patenka į baudžiamosios teisės sritį. Be to, toks vertinimas, kurio negalima paneigti kvalifikavimu vien pagal nacionalinę teisę, atitinka represinį ir prevencinį sankcijos tikslą, suteikiantį padarytam pažeidimui baudžiamąjį pobūdį. Šiomis aplinkybėmis nušalinimas nuo visų varžybų visam gyvenimui galėtų būti laikomas *sankcija, lygiaverte baudžiamajai sankcijai*, todėl būtų galima taikyti BDAR 10 straipsnį.

78 Žr. 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimą MV – 98 (C-97/21, EU:C:2023:371, 46 punktas) ir 2003 m. spalio 9 d. EŽTT sprendimą *Ezeh ir Connors prieš Jungtinę Karalystę* (CE:ECHR:2003:1009JUD003966598, 120 punktas).

79 Dėl sankcijų sistemos žr. WADC 10 straipsnį. Taip pat žr. Soek, J., *The strict liability principle and the human rights of the athlets in doping cases*, T.M.C. Asser Press, Haga, 2006, pirmiausia p. 195 ir paskesni.

80 Žr. 2020 m. gruodžio 22 d. EŽTT sprendimą *Gestur Jónsson ir Ragnar Halldór Hall prieš Islandiją* (CE:ECHR:2020:1222JUD006827314, 78 punktas), susijusį su pažeidimais, teisininkų padarytais posėdžio metu.

124. Galiausiai pridurtina, kad NADA argumentas, pateikiamas įspėjant apie pasekmes visoms profesinėms organizacijoms, kurias lemtų BDAR 10 straipsnio taikymas duomenų, susijusių su drausminiais pažeidimais ir drausminėmis nuobaudomis, tvarkymui, neįtikina. Iš tikrųjų kalbama ne apie visų drausminių pažeidimų ir drausminių nuobaudų bendrą ir abstraktų „kriminalizavimą“. Iš pirmiau atliktos analizės matyti, kad vertinimas turi būti atliekamas atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes ir remiantis BDAR 10 straipsnio aiškinimu, pagal kurį, esant į jo taikymo sritį patenkančių apkaltinamųjų nuosprendžių ir nusikalstamų veikų „registrui“, taikoma sustiprinta apsauga. Be to, su tokiais pažeidimais ir sankcijomis, kvalifikuojamais kaip „baudžiamieji“, susijusių duomenų tvarkymo teisinis pagrindas taip pat gali būti Sąjungos arba valstybių narių teisės aktai, kuriuose numatytos „tinkamos <…> apsaugos priemonės“.

Išvada dėl penktojo klausimo

125. Manau, kad į penktąjį klausimą reikia atsakyti, jog BDAR 10 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis gali būti taikomas tvarkant asmens duomenis, susijusius su nacionalinėse antidopingo taisyklėse nurodytais pažeidimais ar sankcijomis, kai, neatsižvelgiant į šių pažeidimų kvalifikavimą pagal nacionalinę teisę, šiose taisyklėse nurodytomis už juos skiriamomis sankcijomis siekiama represinio tikslo ir šios sankcijos yra tokios griežtos, kad daro poveikį, lygiavertį baudžiamosioms sankcijoms; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tai patikrinti.

Dėl šeštojo klausimo

126. Tuo atveju, jeigu į penktąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar institucijos, kuriai pagal BDAR 10 straipsnį pavesta asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo priemones tvarkymo priežiūra, veiksmus arba sprendimus turi būti galima peržiūrėti teisme.

127. Pirma, pažymėtina, kad aptariama institucija – tai „valdžios institucija“, kaip ji suprantama pagal BDAR 10 straipsnį, kurios negalima painioti su „priežiūros institucija“, kaip ji suprantama pagal BDAR 51 straipsnį [81]. Taip pat primintina, kad asmens duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas gali būti tvarkomi tik prižiūrint valdžios institucijai arba tuo atveju, jeigu jų tvarkymas leidžiamas pagal Sąjungos ar valstybės narės teisę, kurioje numatytos tinkamos duomenų subjektų teisių ir laisvių apsaugos priemonės [82]. Taigi atsakymą į šį klausimą reikia sieti su atsakymais į trečiąjį ir ketvirtąjį prejudicinius klausimus, kurie bus nagrinėjami toliau [83].

128. Antra, reikia konstatuoti, kad BDAR nėra apibrėžta sąvoka „valdžios institucija“ ar „valdžios institucijos priežiūra“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 10 straipsnį. Šiuo atžvilgiu valstybės narės turi nustatyti, kuri įstaiga vykdo „valdžios institucijos“ priežiūrą, kai tvarkomi

81 Nagrinėjamu atveju priežiūros institucija, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, yra Austrijos duomenų apsaugos institucija.

82 Dėl atvejo, kai kyla klausimas, ar nacionalinėje teisėje nustatytos prieigos prie nuosprendžių registrų sąlygos reiškia pakankamas apsaugos priemones, žr. bylą *Komisija / Vengrija* (Sąjungos vertybės) (C-769/22, 2023/C 54/19) (OL C 54, 2023, p. 16), kuri šios išvados rengimo metu dar nagrinėjama, ir 2025 m. birželio 5 d. generalinės advokatės T. Ćapeta išvadą, pateiktą toje byloje (EU:C:2025:408, pirmiausia 356–359 punktai).

83 Žr. šios išvados 132–180 punktus.

asmens duomenys, kaip tai suprantama pagal BDAR 10 straipsnį. Kaip pažymi Komisija, neatmestina, kad įvairios tarnybos gali būti laikomos tokiomis ir tai nebūtinai yra „duomenų valdytojas“.

129. Trečia, iš tikrųjų iš pačios BDAR 10 straipsnio formuluotės nematyti, kad būtų nustatyta šios „valdžios institucijos“ veiklos ar sprendimų teisminė kontrolė. Vis dėlto kontekstinis šios nuostatos aiškinimas patvirtina tokią kontrolę, jei atitinkami asmenys ketina ginti savo teises. Kaip ir kelios suinteresuotosios šalys, laikausi nuomonės, kad su asmens duomenų tvarkymu susijusių veiksmų priežiūra, įskaitant atvejus, kai ši priežiūra vykdoma valdžios institucijai, kaip ji suprantama pagal BDAR 10 straipsnį, priėmus sprendimą, turi atitikti BDAR 79 straipsnio 1 dalį, net jei prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šios nuostatos savo klausime nenurodo. Šioje nuostatoje nurodyta, kad nedarant poveikio galimybei imtis bet kokių galimų administracinių arba neteisminių teisių gynimo priemonių, įskaitant teisę pateikti skundą priežiūros institucijai pagal šio reglamento 77 straipsnį, kiekvienas duomenų subjektas turi teisę imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių, jeigu mano, kad šiuo reglamentu nustatytos jo teisės buvo pažeistos, nes jo asmens duomenys buvo tvarkomi pažeidžiant šį reglamentą. Be to, kaip pabrėžia Suomijos vyriausybė, pats veiksmingos teisminės kontrolės, kuria siekiama užtikrinti Sąjungos teisės laikymąsi, buvimas yra neatsiejama teisinės valstybės dalis.

130. Ketvirta, tokį aiškinimą patvirtina BDAR 10 straipsniu siekiamas tikslas – užtikrinti didesnę apsaugą nuo tvarkymo, kuris dėl ypatingo atitinkamų duomenų jautrumo gali itin stipriai suvaržyti pagrindines teises į privatų gyvenimą ir į asmens duomenų apsaugą[84]. BDAR 10 straipsnio aiškinimas, pagal kurį *a priori* ir apskritai valdžios institucijos, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, veiklai arba sprendimams visai nebūtų taikoma teisminė kontrolė, prieštarautų šiam tikslui.

131. Šiomis aplinkybėmis ir nesant išsamesnės informacijos apie atitinkamos valdžios institucijos veiklą ir sprendimus manau, kad į šeštąjį klausimą reikia atsakyti, jog BDAR 10 straipsnis, siejamas su šio reglamento 79 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad institucijos, kuriai pagal šią nuostatą patikėta asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo priemones tvarkymo priežiūra, veiklai ar sprendimams turi būti galima taikyti teisminę kontrolę.

Dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimų

132. Pateikdamas šiuos du klausimus, kuriuos galima nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, pirma, ar BDAR 5 straipsnio 1 dalies a ir c punktus bei 6 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą galima aiškinti taip, kad pagal juos draudžiama nacionalinės teisės aktuose nacionalinėms antidopingo institucijoms nustatyta pareiga paskelbti atitinkamus asmens duomenis, t. y. be kita ko, už antidopingo taisyklių pažeidimą nubaustų sportininkų vardus ir pavardes, taip pat skirto nušalinimo trukmę ir priežastis.

133. Antra, jis siekia sužinoti, ar pagal BDAR reikalaujama, kad prieš paskelbdamas informaciją duomenų valdytojas kiekvienu konkrečiu atveju palygintų skirtingus interesus, ar pakanka teisės aktų leidėjo numatytos proporcingumo kontrolės.

[84] Žr. Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (74 ir 75 punktai).

Dėl aptariamo paskelbimo proporcingumo

134. Nacionalinės teisės aktų leidėjas ADBG nustatė, kad Federalinei sporto organizacijai, sporto organizacijoms, sportininkams, kitiems asmenims (pagalbiniam personalui), varžybų organizatoriams bei plačiajai visuomenei turi būti nemokamai pateikiami tam tikri duomenys (sportininko vardas ir pavardė bei nušalinimo trukmė ir priežastys)[85], nesudarant galimybės atsekti sveikatos duomenų. Taip pat nustatyta, kad skelbtina informacija plačiajai visuomenei gali būti neskelbiama tik tuo atveju, jeigu atitinkamas asmuo yra sportininkas mėgėjas, itin pažeidžiamas asmuo (nepilnametis) arba asmuo, kuris, suteikdamas informaciją arba pateikdamas kitus duomenis, svariai prisidėjo prie galimų antidopingo taisyklių pažeidimų atskleidimo. Jei neklystu, šiuo atveju ADBG nėra aiškiai numatytas nei galimai aptariamos draudžiamosios medžiagos paminėjimas, nei jos paskelbimas internete.

135. NADA ir ÖADR praktiškai įgyvendino šį teisės aktą paskelbdamos šią informaciją internete profesionaliems sportininkams, o ÖADR tai paskelbdama nurodė galimai aptariamą draudžiamąją medžiagą.

– *Pirminės pastabos ir principų priminimas*

136. Primintina, kad BDAR siekiama, kaip matyti iš jo 1 straipsnio bei 1 ir 10 konstatuojamųjų dalių, be kita ko, užtikrinti fizinių asmenų pagrindinių laisvių ir teisių, pirmiausia jų teisės į privatų gyvenimą tvarkant asmens duomenis, įtvirtintos Chartijos 8 straipsnio 1 dalyje ir SESV 16 straipsnio 1 dalyje bei glaudžiai susijusios su teise į privataus gyvenimo gerbimą, įtvirtinta Chartijos 7 straipsnyje, aukštą apsaugos lygį.

137. Šiuo klausimu pažymėtina, kad Chartijos 7 ir 8 straipsniais užtikrinamos pagrindinės teisės į privataus gyvenimo gerbimą ir asmens duomenų apsaugą nėra absoliučios. Taigi gali būti nustatyti jų apribojimai, jeigu, remiantis Chartijos 52 straipsnio 1 dalimi, jie yra numatyti įstatyme, nekeičia pagrindinių teisių esmės ir atitinka proporcingumo principą[86].

138. Nagrinėjamu atveju atitinkamų sportininkų asmens duomenys paskelbti remiantis duomenų valdytojams tenkančia *teisine prievole*, nustatyta nacionalinės teisės akte[87].

139. Taigi šis duomenų tvarkymas gali būti laikomas atitinkančiu BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą atvejį, kai tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė. Atsižvelgiant į tai, kad kova su dopingo vartojimu gali būti laikoma užduoties viešojo intereso labui vykdymu[88], aptariamas tvarkymas gali atitikti ir BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punkte numatytą atvejį. Vis dėlto nebūtina nuspręsti, kuri iš šių teisėtumo sąlygų taikytina šioje byloje arba ar jos taikomos abi[89].

85 Žr. ADBG 5 straipsnio 6 dalies 4 punktą.

86 Žr. Sprendimą Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (70 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

87 NADA ir ÖADR privalo paskelbti aptariamą informaciją atitinkamai pagal ADBG 5 straipsnio 6 dalies 4 punktą ir 21 straipsnio 3 dalį.

88 Šis klausimas šioje byloje neaptariamas ir, mano manymu, užduoties viešojo intereso labui buvimas nekelia abejonių, atsižvelgiant į bendrąjį interesą, kurį antidopingo taisyklėmis siekiama ginti (žr. Sprendimą Meca-Medina ir Majcen / Komisija (43 punktas)).

89 Tas pats duomenų tvarkymo veiksmas gali atitikti kelis teisėtus duomenų tvarkymo pagrindus (žr. 2025 m. balandžio 3 d. Sprendimą Ministerstvo zdravotnictví (Juridinio asmens atstovo duomenys) (C-710/23, EU:C:2025:231, 42 punktas)) ir pakanka tik vieno iš šių teisėtų pagrindų (žr. Sprendimą Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (71 punktas) ir 2024 m. rugsėjo 12 d. Sprendimą HTB Neunte Immobilien Portfolio et Ökorenta Neue Energien Ökostabil IV (C-17/22 ir C-18/22, EU:C:2024:738, 38 punktas)).

140. *BDAR 6 straipsnio 3 dalyje* dėl šių dviejų duomenų tvarkymo teisėtumo atvejų, nurodytų BDAR 6 straipsnio 1 dalies c ir e punktuose, patikslinama, kad šis tvarkymas turi būti grindžiamas Sąjungos teise arba duomenų valdytojui taikoma valstybės narės teise ir kad šis teisinis pagrindas turi atitikti *viešojo intereso tikslą* ir būti *proporcingas* teisėtam tikslui, kurio siekiama.

141. Be to, asmens duomenų tvarkymas turi atitikti *BDAR 5 straipsnio 1 dalyje* nustatytus principus, pirmiausia teisėtumo ir „duomenų kiekio mažinimo“, nurodytus atitinkamai šios nuostatos a ir c punktuose. Pagal mažinimo principą asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kokių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi, tuo įgyvendinant proporcingumo principą [90].

142. Taigi siekiant atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus reikia patikrinti, ar nacionalinės teisės aktai, kaip aptariamo duomenų tvarkymo teisinis pagrindas, atitinka iš šių nuostatų kylančius reikalavimus, t. y. ar jie atitinka viešojo intereso tikslą ir yra proporcingi siekiamam teisėtam tikslui.

143. Nagrinėjamu atveju kovojant su dopingo vartojimu sporte, t. y. neabejotinai įgyvendinant viešojo intereso tikslą, už antidopingo taisyklių pažeidimus taikomos sankcijos. Be to, aptariami duomenys atskleisti plačiajai visuomenei, siekiant dviejų taip pat teisėtų tikslų, kuriuos posėdžio metu nurodė suinteresuotosios šalys ir Austrijos vyriausybė. Pirma, siekiama *atgrasyti* sportininkus nuo antidopingo taisyklių pažeidimų ir taip užkirsti kelią dopingo vartojimui sporte. Antra, *išvengti* antidopingo taisyklių *apėjimo*, informuojant visus asmenis, kurie gali remti atitinkamą sportininką arba turėti su juo ryšių, apie tai, kad jis yra nušalintas nuo varžybų [91].

144. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar nacionalinės teisės aktai, kuriuose numatytas aptariamas duomenų tvarkymas ir kuriuos taikė NADA ir l'ÖADR, yra *tinkami* įgyvendinti bendrojo intereso tikslams, kurių jais siekiama, *būtini* šiems tikslams pasiekti ir jiems *proporcingi*, o Teisingumo Teismas turi jurisdikciją pateikti jam naudingas aiškinimo gaires.

– *Dėl paskelbimo tinkamumo nurodytiems tikslams pasiekti*

145. Mano manymu, aptariamų duomenų paskelbimą nesunkiai galima pripažinti tinkamu abiem nurodytiems tikslams pasiekti.

146. Pirma, paskelbus nubausto sportininko vardą, pavardę, jo nušalinimo trukmę ir priežastis, plačioji visuomenė informuojama, kad už dopingo vartojimą nelieka nenubausta ir kad už tai ne tik skiriamos sankcijos, bet ir paskelbiama, kokiam asmeniui skirta nušalinimo sankcija. Tai skatina visuomenę, įskaitant sportininkus, tiek profesionalius, tiek mėgėjus, susilaikyti nuo antidopingo taisyklių pažeidimo, todėl atitinka atgrasymo ir prevencijos tikslą.

90 Žr. Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (98 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

91 Šie du tikslai atitinka tikslus, kuriuos WADA nurodė tardamasi su 29 straipsnio darbo grupe ir kurie buvo pakartoti 2009 m. vasario 6 d. priimtoje Antrojoje nuomonėje Nr. 4/2009 dėl [WADA] Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto, su juo susijusių WADA kodekso nuostatų ir kitų privatumo klausimų, atsižvelgiant į WADA ir (nacionalinių) antidopingo organizacijų kovą su dopingo vartojimu sporte (3.6 punktas, skirtas sankcijoms) (toliau – Nuomonė Nr. 4/2009).

147. Antra, paskelbimas apie šį nušalinimą taip pat skirtas informuoti asmenims, kurie galėtų norėti įdarbinti atitinkamą sportininką į kokias nors su sportu susijusias pareigas, kad jis yra nušalintas ir sportinių pareigų eiti negali. Pridurtina, jog ryšių su nušalintu sportininku palaikymas taip pat reiškia antidopingo taisyklių pažeidimą [92]. Taigi toks paskelbimas padeda išvengti tokių pažeidimų, kurie gali būti padaryti dėl nežinojimo.

148. Vis dėlto nematau, kaip galimai aptariamos draudžiamosios medžiagos paminėjimas, kuris nėra aiškiai numatytas nacionalinėje teisėje, bet kurį paskelbė ÖADR, leidžia pasiekti nurodytus tikslus. Iš tikrųjų nei atgrasymo tikslu, nei antidopingo taisyklių apėjimo prevencijos tikslu nebūtina taip detalizuoti nustatytą pažeidimą.

– *Dėl paskelbimo būtinumo atsižvelgiant į nurodytus tikslus*

149. Pagal BDAR 39 konstatuojamąją dalį patikrinimas, ar aptariamas duomenų tvarkymas yra būtinas atsižvelgiant į siekiamus tikslus, reiškia patikrinimą, ar nėra kitų priemonių, kurios mažiau ribotų teisę į privatų gyvenimą ir teisę į asmens duomenų apsaugą, užtikrinamas pagal Chartijos 7 ir 8 straipsnius, bet būtų tokios pat veiksmingos siekiant nurodyto tikslo [93].

150. Pirma, kalbant apie atgrasymo tikslą, nemanau, kad visada tikrai būtina atskleisti atitinkamų sportininkų vardus ir pavardes.

151. Tiesa, atgrasymas yra dar veiksmingesnis, jei, pirmiausia garsaus sportininko atveju, skyrus sankcijas atskleidžiami ir sportininko vardas bei pavardė. Ypatinga atsakomybė šiuo atžvilgiu tenka aukšto lygio sportininkams, kurie būna gana žinomi, taigi jų vardo ir pavardės atskleidimas gali būti dar svarbesnis atsižvelgiant į siekiamą tikslą.

152. Vis dėlto dėl profesionalių sportininkų, kuriems netaikomos ADBG nustatytos išimtys, nacionalinės teisės aktuose numatytas automatiškas vardo ir pavardės atskleidimas, kurio apimtis neribota dėl paskelbimo internete [94], be to, neatsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, susijusias su individualiomis aplinkybėmis (sportininko žinomumas, varžybų lygis, pakartotinis pažeidimas, tyčinis pobūdis ir t. t.). Šiuo atžvilgiu manau, kad dėl savo bendro pobūdžio šiomis nacionalinės teisės nuostatomis gali būti viršijama tai, kas būtina dopingo vartojimo prevencijai per atgrasymą.

153. Antra, kalbant apie tikslą neleisti apeiti draudimo palaikyti ryšius su nušalintu asmeniu, reikia žinoti, apie kurį sportininką kabama. Taigi tam būtina paskelbti nušalinto asmens vardą ir pavardę. Šiuo klausimu iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagal ADBG 1 straipsnio 2 dalies 8 punktą sportininko bendravimas su pagalbinio personalo nariu, kuriam taikomas draudimas arba sankcija, gali būti laikomas antidopingo taisyklių pažeidimu.

154. Šiomis aplinkybėmis neribota paskelbimo apimtimi, susijusia su pateikimu internete, mano manymu, viršijama tai, kas būtina [95].

92 Pagal ADBG 1 straipsnio 2 dalies 8 punktą sportininko bendravimas su pagalbinio personalo nariu, kuriam taikomas draudimas arba sankcija, gali būti laikomas antidopingo taisyklių pažeidimu.

93 Šiuo klausimu žr. Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (109 ir 110 punktas).

94 Šiuo klausimu žr. 2022 m. lapkričio 22 d. Sprendimą Luxembourg Business Registers (C-37/20 ir C-601/20, EU:C:2022:912, 42 punktas).

95 Šiuo klausimu taip pat žr. 29 straipsnio darbo grupės abejones, išdėstytas Nuomonės Nr. 4/2009 3.6.1 punkte. Be to, pažymėtina, kad nors 2009 m. redakcijos WADC 14.2.4 punkte buvo nurodyta, kad paskelbimas turi būti atliktas bent jau pateikiant reikalaujamą informaciją antidopingo organizacijos *interneto svetainėje* bent per vienus metus, vis dėlto šio reikalavimo paskelbti informaciją internete vėlesnių redakcijų WADC neliko. Pridurtina, kad Vokietijoje antidopingo organizacija paskelbimą atlieka nacionalinėje spaudoje (žr. NADA Germany interneto svetainę, prieinamą adresu https://www.nada.de/service/news/newsdetail/veroeffentlichung-von-sanktionsentscheidungen).

155. Iš tikrųjų šis tikslas neleisti apeiti taisyklių, atrodo, iš esmės taikomas sporto srityje [96] ir susijęs su asmenimis, atsakingais už sankcijų vykdymą, arba sporto organizacijų ar asociacijų vadovais. Į tai atsižvelgiant atrodo, kad ribotesnis atitinkamo sportininko tapatybės atskleidimas padėtų veiksmingai pasiekti tikslą mažiau pažeidžiant asmens duomenų apsaugą. Be to, per posėdį NADA paaiškino, kad dėl tam tikrų kategorijų žemesnio lygio sportininkų informaciją apie nušalinimą galima teikti per federacijas.

156. Tiesa, kalbant apie ekonominės veiklos vykdytojus ar darbdavius, nesusijusius su sporto sritimi, ribotesnis paskelbimas neleistų jiems sužinoti, kad atitinkamas sportininkas yra nušalintas ir kad jiems draudžiama su juo bendrauti. Vis dėlto, jei tokiam neinformuotam asmeniui būtų priekaištaujama dėl ryšių su nušalintu asmeniu (sportininku ar kitu asmeniu), mano manymu, tokiu atveju taikant įrodinėjimo pareigą reglamentuojančias taisykles būtų galima patikrinti, ar šie „ryšiai“ buvo sąmoningi ir tyčiniai, ar ne [97]. Ir atvirkščiai, paskelbimas internete apie nušalinimą, atskleidžiant atitinkamo nušalinto asmens vardą ir pavardę, mano manymu, galiausiai reiškia, kad kiekvienas privalo patikrinti, ar asmuo, su kuriuo jis sudaro sutartį arba bendrauja, yra nušalintas, ar ne. Šiuo visuotiniu įtarumu, kurį lemia „sportininkų pažeidimų registro“ paskelbimas internete, mano nuomone, viršijama tai, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

157. Pridurtina, kad dėl NADA ir ÖADR pasirinkimo paskelbti internete gali būti dar labiau pažeista teisė į privatų gyvenimą, pirmiausia atsižvelgiant į tai, kad šis paskelbimas yra *urbi et orbi* [98]. Tokios pačios nuomonės laikosi ir 29 straipsnio darbo grupė, kuri pabrėžia pavojų, kad internete paskelbti duomenys gali būti naudojami kitais tikslais arba toliau tvarkomi labiau kišantis į privatų gyvenimą [99].

158. Mano manymu, vardinis paskelbimas, tačiau apsiribojant atitinkamomis sporto organizacijomis ir federacijomis, kartu, pavyzdžiui, paskelbiant informaciją internete suteikiant pseudonimus, leistų pasiekti abu nurodytus tikslus mažiau pažeidžiant asmens duomenų apsaugą ir labiau laikantis duomenų kiekio mažinimo principo.

159. Pridurtina, kad NADA pateiktas argumentas, grindžiamas palyginimu su sankcijų, susijusių su kitų profesijų atstovais, pavyzdžiui, advokatais ar sveikatos priežiūros specialistais, paskelbimu, neįtikina. Iš tikrųjų, kaip šiuo klausimu nurodė Nyderlandų vyriausybė, nušalintų advokatų ar gydytojų vardų ir pavardžių paskelbimas yra būtinas, nes bet kas gali būti teisės subjektas arba pacientas, o kalbant apie dopingą pakanka, kad atitinkamas sportininkas būtų žinomas sporto pasaulyje, atitinkamoms sporto federacijoms, išskyrus konkrečius atvejus, kurie vertintini atskirai.

160. Taigi labai abejoju dėl aptariamo duomenų tvarkymo *būtinumo* atsižvelgiant į siekiamus tikslus.

[96] Atsižvelgiant į WADC 2.10 punktą ir prie jo pridedamą komentarą, pateikiamą 15 išnašoje, atrodo, jog pirmiausia siekiama užtikrinti, kad sportininkai (ir kiti asmenys) nedirbtų su „treneriais, instruktoriais, gydytojais ar kitu sportininkų pagalbiniu personalu, kurie yra diskvalifikuoti dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba kurie yra pripažinti kaltais baudžiamojoje byloje arba bausti už profesinius pažeidimus dėl dopingo. Taip pat draudžiami ryšiai su bet kuriuo kitu sportininku, kuris diskvalifikavimo laikotarpiu veikia kaip treneris arba sportininkų pagalbinio personalo narys“.

[97] Pažymėtina, jog pagal WADC tam, kad būtų konstatuotas ryšių su nušalintu asmeniu draudimo pažeidimas, būtent antidopingo organizacija turi nustatyti, kad sportininkui arba kitam asmeniui buvo žinoma, kad sportininkų pagalbinio personalo narys yra diskvalifikuotas (WADC 2.10.2 punktas).

[98] Žr. Sprendimą Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (102 punktas), kuriame atsižvelgiama į tai, kad dėl viešo paskelbimo internete asmens duomenys tampa laisvai prieinami internete visai plačiajai visuomenei, taigi potencialiai neribotam žmonių skaičiui. Strasbūro teismas taip pat atsižvelgia į asmens duomenims atskleisti naudojamos terpės rūšį, o pateikimas internete šiuo aspektu buvo pripažintas ypač rizikingu (2023 m. kovo 9 d. EŽTT sprendimas *L.B. prieš Vengriją* (CE:ECHR:2023:0309JUD003634516, 121 punktas)).

[99] Žr. Nuomonę Nr. 4/2009 (3.6.1 ir 3.6.2 punktai, skirti sankcijoms).

– *Dėl proporcingumo „stricto sensu“, t. y. skirtingų interesų suderinimo*

161. Siekiant įvertinti atitinkamo duomenų tvarkymo *proporcingumą*, reikia nustatyti, ar suderintos skirtingos teisės, laisvės ir interesai. Iš tikrųjų bendrojo intereso tikslo negalima siekti neatsižvelgiant į tai, kad jis turi būti derinamas su atitinkamomis pagrindinėmis teisėmis, o tai nagrinėjamu atveju reiškia, kad reikia rasti pusiausvyrą tarp, viena vertus, siekiamo bendrojo intereso tikslo ir, kita vertus, asmens, kurio asmens duomenys atskleisti, teisių [100].

162. Pridurtina, kad atliekant šią analizę reikia atsižvelgti į atsakymus, kuriuos Teisingumo Teismas pateiks į antrąjį prejudicinį klausimą, susijusį su sveikatos duomenų, kaip jie suprantami pagal BDAR 9 straipsnį, buvimu, ir į penktąjį prejudicinį klausimą, susijusį su duomenimis apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas, kuriems taikomas BDAR 10 straipsnis. Iš tikrųjų neskelbtinų duomenų, kaip jie suprantami pagal BDAR 9 straipsnį, kiekio „mažinimo“ principo laikymasis netrukdo pateikti asmens duomenų visuomenei, jei toks pateikimas yra būtinas ir proporcingas [101]. Tas pats pasakytina ir tuo atveju, kai atitinkamiems duomenims taikomas BDAR 10 straipsnis, jeigu teisės aktuose, kuriais leidžiamas toks duomenų atskleidimas, numatytos tinkamos duomenų subjektų teisių ir laisvių apsaugos priemonės [102]. Šiomis aplinkybėmis, kalbant apie duomenis, kuriems taikomos šios dvi nuostatos, atitinkamų asmenų interesai yra ypač svarbūs derinant skirtingus interesus [103].

163. Nagrinėjamu atveju aptariamas duomenų tvarkymas, apimantis atitinkamo sportininko tapatybės paskelbimą internete, reiškia didelį pagrindinių teisių į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugą ribojimą ir gali sukelti visuomenės nepritarimą bei lemti atitinkamo asmens stigmatizavimą. Tai, beje, ir yra siekiamas „elektroninio gėdos stulpo“ efektas.

164. Taigi šio ribojimo dydį reikia palyginti su paskelbimu siekiamų tikslų svarba.

165. Pažymėtina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimas susijęs su ADBG numatytu paskelbimu, kurį atliko NADA ir ÖADR, dėl profesionalių sportininkų, kuriems netaikomos nustatytos išimtys (susijusios su sportininkais mėgėjais, pažeidžiamais asmenimis ir „pranešėjais apie pažeidimus“). Jų atžvilgiu atliekamas paskelbimas yra *vardinis* paskelbimas, kuris kartu yra *neribotos apimties*, nes internetu pateikiamas plačiajai visuomenei, o nušalinimo visam gyvenimui atveju – *kartais ir neribotos trukmės* (tai taikytina vienam iš pareiškėjų pagrindinėje byloje), *sisteminis ir automatiškas*, be to, pagal ADBG neapimantis jokio individualaus vertinimo atsižvelgiant į aplinkybes.

166. Laikydamasis šiam proporcingumo kontrolės etapui visuomet būtino atsargumo [104], esu linkęs manyti, kad šių įvairių elementų derinys (vardinis, neribotas, sisteminis ir automatiškas paskelbimo pobūdis) tam tikromis aplinkybėmis gali lemti tokį atitinkamų asmenų teisių į asmens duomenų apsaugą ribojimą, kad jis nebeatitiks tinkamo skirtingų interesų suderinimo reikalavimų.

100 Šiuo klausimu žr. Sprendimą Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (98 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

101 Žr. BDAR 9 straipsnio 2 dalies g punktą.

102 Žr. 2019 m. rugsėjo 24 d. Sprendimą GC ir kt. (Nuorodų į jautrius duomenis pašalinimas) (C-136/17, EU:C:2019:773, 73 punktas) ir Sprendimą Latvijas Republikas Saeima (104 punktas).

103 Proporcingumo kontrolė atliekama atsižvelgiant pirmiausia į tai, kad tam tikri duomenys laikomi neskelbtinais (žr. 2019 m. gruodžio 11 d. Sprendimą Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA (C-708/18, EU:C:2019:1064, 57 punktas) ir Sprendimą Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (99 punktas)).

104 Žr. generalinio advokato P. Cruz Villalón išvadą, pateiktą sujungtose bylose *Digital Rights Ireland ir kt.* (C-293/12 ir C-594/12, EU:C:2013:845, 149 punktas), kurios kitokiomis teisinėmis aplinkybėmis yra susijusios su duomenų saugojimo trukmės proporcingumu.

167. Pavyzdžiui, kai mažai žinomam sportininkui skiriama ilgalaikio nušalinimo sankcija [105] ar net nušalinimas visam gyvenimui, o jo profesionali sportinė karjera jau kurį laiką yra pasibaigusi, galima manyti, kad teisėtas jo asmens duomenų paskelbimas laikui bėgant tampa perteklinis atsižvelgiant į siekiamus tikslus.

168. NADA teigia, kad padarytų pažeidimų nereikia skirstyti atsižvelgiant į sunkumą ar pasikartojimą, nes į tai atsižvelgiama sankcijų skyrimo etape ir tai neturi įtakos paskelbimui, kuris turi būti atliktas bet kuriomis aplinkybėmis. Šis argumentas neįtikina. Iš tikrųjų paskelbimas atitinka tikslus, kurie, jei priskiriami kovos su dopingo vartojimu sričiai, yra konkretūs ir reiškia, kad turi būti palyginti skirtingi interesai, leidžiant atsižvelgti į BDAR nustatytus reikalavimus, kurių sankcijos skyrimo etape nepaisoma.

169. Taigi esu tos nuomonės, kad pareiga paskelbti asmens duomenis, kaip antai kylanti iš ADBG ir įvykdyta ÖADR ir NADA, yra tinkama tik tuo atveju, jei, atsižvelgiant į siekiamus atgrasymo ir antidopingo taisyklių apėjimo prevencijos tikslus, ji išlieka proporcinga, pirmiausia paskelbimo apimties ir trukmės atžvilgiu, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tai patikrinti.

Dėl palyginimo atlikimo momento

170. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar pagal BDAR reikalaujama, kad prieš paskelbdamas informaciją duomenų valdytojas kiekvienu konkrečiu atveju palygintų skirtingus interesus, ar pakanka teisės aktų leidėjo numatytos proporcingumo kontrolės.

171. Nagrinėjamu atveju teisės aktų leidėjas numatė situacijas, iš anksto nustatytas neatsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes, nurodydamas paskelbimo elementus ir vis dėlto nustatydamas tam tikras išimtis. Taip jis jau reglamentavo paskelbimą ir atliko tam tikrą sportininkų, kurių asmens duomenys atskleidžiami, interesų ir interesų, susijusių su kova su dopingo vartojimu, palyginimą.

172. Vis dėlto pažymėtina, kad atitinkamos nacionalinės antidopingo institucijos (nagrinėjamu atveju – NADA ir ÖADR), kaip nacionalinės teisės aktų leidėjo paskirtos duomenų valdytojos, pagal BDAR 5 straipsnio 2 dalį išlieka atsakingos už duomenų tvarkymo atlikimą ir atskaitingos („accountable“) už šio tvarkymo teisėtumo bei proporcingumo principų laikymąsi, taip pat už duomenų kiekio mažinimo principo laikymąsi. Be to, jos turi sugebėti įrodyti, kad laikomasi šios nuostatos 1 dalies.

173. Pagal BDAR 24 straipsnio 1 dalį ir 25 straipsnio 1 dalį jos taip pat privalo įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines priemones (kaip antai pseudonimų suteikimą) *tiek nustatydamos duomenų tvarkymo priemones, tiek paties duomenų tvarkymo metu*. Šios priemonės, kurios prireikus turi būti peržiūrėtos ir atnaujintos, skirtos su duomenų apsauga susijusiems principams veiksmingai įgyvendinti ir duomenų tvarkymui taikyti garantijas, būtinas tam, kad jis atitiktų BDAR nustatytus reikalavimus ir kad būtų apsaugotos atitinkamo asmens teisės [106].

[105] Šiuo klausimu žr. Dellaux, J., „La réglementation de la lutte contre le dopage à l'aune de la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme, ou quand la pratique sportive justifie des restrictions importantes au droit au respect de la vie privée“, *Revue trimestrielle des droits de l'homme*, Anthémis, Nr. 116, 2018, pirmiausia p. 899 ir 900.

[106] Žr. Delforges, A., „Titre 8 – Les obligations générales du responsable du traitement et la place du sous-traitant“, leidinyje *Le règlement général sur la protection des données (RGPD/GDPR)*, Larcier, Briuselis, 2018 (1-asis leidimas), p. 371–406.

174. Be to, pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju, nors teisės aktų leidėjas nustatė duomenų tvarkymo tikslus ir iš dalies – šio tvarkymo priemones, būtent NADA ir ÖADR, kaip duomenų valdytojos ir atsakingos už jo įgyvendinimą, pasirinko paskelbimą internete, o ÖADR pasirinko taip pat paskelbti galimai aptariamos draudžiamosios medžiagos pavadinimą.

175. Šiomis aplinkybėmis, mano nuomone, atsakymas į pateiktą klausimą yra susijęs su duomenų valdytojui taikytinos nacionalinės teisės turiniu ir tikslumo laipsniu. Mano manymu, tai, kad nacionalinės teisės aktų leidėjas numatė paskelbimo principą, neatleidžia duomenų valdytojo nuo atsakomybės, susijusios su BDAR nustatytų reikalavimų laikymusi ir atitinkamų asmenų teisių apsauga. Tai gali reikšti, kad taikydamas nacionalinės teisės aktus jis turi atsižvelgti į konkrečias bylos aplinkybes [107]. Be to, pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju jis privalo kiekvienu konkrečiu atveju atlikti šį palyginimą, kai paskelbiami duomenys, susiję su nušalintais sportininkais, kuriems taikomos ADBG nurodytos išimtys.

176. Taigi manau, kad minėtos BDAR nuostatos, net jei pagal jas to ir nereikalaujama kiekvienu atveju, gali reikšti, kad duomenų valdytojas kiekvienu konkrečiu atveju, nustatydamas, be kita ko, duomenų tvarkymo priemones, taigi ir prieš paskelbdamas duomenis, turi palyginti skirtingus interesus. Šiuo aspektu galėtų būti atsižvelgiama į veiksnius, susijusius su duomenų tvarkymo pobūdžiu, apimtimi, aplinkybėmis ir tikslais, taip pat pavojų minėtų asmenų teisėms ir laisvėms, kurio tikimybės ir masto laipsnis gali skirtis.

177. Nei argumentu, kad tokia duomenų valdytojo diskrecija gali lemti diskriminaciją tarp sportininkų, kurių situacija panaši, nei savivaliavimo, piktnaudžiavimo ar net korupcijos pavojumi, kurį pirmiausia nurodė Komisija ir NADA, negalima pateisinti atsisakymo kiekvienu konkrečiu atveju atlikti tokį palyginimą, skirtą asmens duomenims tvarkyti BDAR atitinkančiu būdu. Toks palyginimas kaip tik gali padėti išvengti diskriminacijos, kuri galėtų kilti dėl vienodo požiūrio į skirtingas situacijas.

178. Mano nuomone, tai reiškia, kad BDAR 5 ir 6 straipsniai, atsižvelgiant į visas duomenų valdytojui tenkančias prievoles ir atsakomybę, turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nedraudžiama, kad duomenų valdytojas prieš pradėdamas tvarkyti duomenis kiekvienu konkrečiu atveju palygintų skirtingus interesus ar net tam tikromis aplinkybėmis privalėtų atlikti tokį palyginimą, jei tai būtina siekiant tvarkyti asmens duomenis BDAR atitinkančiu būdu.

Išvada dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimų

179. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui į trečiąjį klausimą atsakyti, jog BDAR 5 straipsnio 1 dalies a ir c punktai bei 6 straipsnio 3 dalies antra pastraipa turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama nacionalinėms antidopingo institucijoms nustatyta prievolė paskelbti asmens duomenis, kaip antai už antidopingo taisyklių pažeidimus nubaustų sportininkų vardus ir pavardes, skirto nušalinimo trukmę ir jo priežastis (pirmiausia draudžiamosios medžiagos pavadinimą), jei, atsižvelgiant į konkrečias aptariamas aplinkybes, proporcingumo reikalavimo nesilaikoma arba nebesilaikoma, be kita ko, kiek tai susiję su paskelbimo apimtimi ir trukme; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tai patikrinti.

[107] Šiuo klausimu žr. Nuomonę Nr. 4/2009 (3.6 punktas, skirtas sankcijoms), kurioje rekomenduojama, pavyzdžiui, atsižvelgti į antidopingo taisyklių pažeidimo sunkumą, nustatytų pažeidimų skaičių, varžybų, kuriose dalyvauja sportininkas, lygį ir galimą bylos nušvietimą žiniasklaidoje.

180. Dėl ketvirtojo klausimo siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti, jog BDAR 5 ir 6 straipsniai, atsižvelgiant į visas duomenų valdytojui tenkančias prievoles ir atsakomybę, turi būti aiškinami taip, kad pagal juos reikalaujama, kad duomenų valdytojas, prieš pradėdamas tvarkyti duomenis, kiekvienu konkrečiu atveju palygintų skirtingus interesus, jei tai būtina siekiant tvarkyti asmens duomenis BDAR atitinkančiu būdu.

Dėl septintojo klausimo

181. Norint suprasti septintąjį klausimą, reikia priminti jo pateikimo aplinkybes. Pareiškėja YT, dar prieš paskelbiant jos asmens duomenis NADA ir ÖADR interneto svetainėse, pateikė skundą Austrijos duomenų apsaugos institucijai, grindžiamą BDAR 17 straipsniu, kuriame nustatyta teisė reikalauti ištrinti duomenis. Ši institucija YT skundą atmetė, remdamasi tuo, kad atitinkami duomenys dar nebuvo paskelbti. Šie duomenys buvo paskelbti nagrinėjant apeliacinį skundą dėl Austrijos duomenų apsaugos institucijos sprendimo atmesti jos skundą.

182. Septintuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, pirma, ar pagal BDAR 77 straipsnį pateiktas skundas dėl tariamo teisės reikalauti ištrinti duomenis pažeidimo (BDAR 17 straipsnis) yra priimtinas, jei tuo metu, kai skundas buvo pateiktas priežiūros institucijai ir kai ji priėmė sprendimą, duomenų subjekto asmens duomenys dar nebuvo tvarkomi.

183. Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar toks skundas tampa priimtinas *a posteriori*, jeigu tuo metu, kai jis buvo pateiktas, jau buvo konkrečių požymių, kad duomenų valdytojas asmens duomenis tvarkys artimiausiu metu arba netolimoje ateityje.

Ar skundas, pateiktas priežiūros institucijai prieš pradedant tvarkyti duomenis, yra priimtinas?

184. BDAR 77 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad kiekvienas duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai, „jeigu <…> mano, kad su juo susijęs asmens duomenų tvarkymas atliekamas pažeidžiant šį reglamentą“.

185. Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją aiškindamas šią nuostatą atsižvelgsiu ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus[108].

186. Pirma, iš BDAR 77 straipsnio formuluotės matyti, kad šiame straipsnyje nenustatytas terminas skundui dėl asmens duomenų tvarkymo pateikti. Tais atvejais, kai tvarkymas buvo atliktas ir vėliau ginčijamas, kuo anksčiau pateikiamas skundas, tuo greičiau institucija gali atlikti kontrolę ir tuo anksčiau galima užtikrinti duomenų subjekto apsaugą[109]. Vis dėlto BDAR 77 straipsnio 1 dalyje nenumatytas atvejis, kai duomenų tvarkymas dar neatliktas. Šiuo

[108] Žr. 2023 m. sausio 12 d. Sprendimą Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (C-132/21, toliau – Sprendimas *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, EU:C:2023:2, 32 punktas) ir 2025 m. sausio 9 d. Sprendimą Österreichische Datenschutzbehörde (Pertekliniai prašymai) (C-416/23, EU:C:2025:3, 24 punktas).

[109] Šiuo klausimu žr. Spiecker gen. Döhmann, I. ir kt., *General Data Protection Regulation: Article-by-Article Commentary*, Nomos – Beck – Hart, 2023, pirmiausia p. 1010–1017.

klausimu pažymėtina, kad šioje nuostatoje veiksmažodžio forma „pažeidžiant“ vartojama esamuoju laiku, o tai, atrodo, reiškia, kad duomenų tvarkymas turi būti jau atliktas, bet neatmestinas ir tvarkymo ateityje atvejis [110].

187. Antra, kaip konteksto elementus galima paminėti priežiūros institucijų užduotis ir įgaliojimus. Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal BDAR 57 straipsnio 1 dalies f punktą kiekviena priežiūros institucija privalo nagrinėti bet kurio suinteresuotojo asmens skundus, tinkamu mastu tirti skundo dalyką, taip pat per pagrįstą laikotarpį informuoti skundo pateikėją apie skundo tyrimo pažangą ir rezultatus. Taigi priežiūros institucija turi išnagrinėti tokį skundą „ypač kruopščiai, kaip to reikalaujama“ [111].

188. Be to, pagal BDAR 58 straipsnio 1 dalį priežiūros institucijai suteikiami dideli *tyrimo* įgaliojimai dėl pateiktų skundų nagrinėjimo. Kai tokia institucija, atlikusi tyrimą, konstatuoja, kad yra pažeistos šio reglamento nuostatos, ji turi imtis veiksmų nustatytiems trūkumams pašalinti. Šiuo tikslu BDAR 58 straipsnio 2 dalyje išvardyti taisomieji veiksmai, kurių priežiūros institucija privalo imtis, ir ji turi diskreciją pasirinkti tinkamas ir reikiamas priemones [112]. Be BDAR 58 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytų priežiūros institucijos įgaliojimų, ji gali *„įspėti“* duomenų valdytoją, kad *„numatomomis“* duomenų tvarkymo operacijomis *gali būti* pažeistas BDAR, o tai atitinka požiūrį, kurį galima laikyti duomenų subjekto teisių „apsauga“ [113].

189. Visi šie priežiūros institucijų reikalavimai ir įgaliojimai skirti skundų nagrinėjimo procedūrai sustiprinti, kad ji taptų mechanizmu, galinčiu veiksmingai apsaugoti duomenų subjektų teises ir interesus, t. y. „tikra administracin[e] teisių gynimo priemon[e]“ [114].

190. Kalbant apie konteksto elementus taip pat pažymėtina, kad, kaip pabrėžė Komisija, duomenų valdytojas privalo vykdyti tam tikras prievoles, pirmiausia – *prieš* pradėdamas duomenų tvarkymą informuoti apie tai duomenų subjektą [115].

191. Taigi manau, kad apsaugomojo arba prevencinio priežiūros institucijų požiūrio nagrinėjant skundus negalima *a priori* atmesti atsižvelgiant į BDAR kontekstą.

192. Trečia, tokį aiškinimą patvirtina šiuo reglamentu siekiami tikslai. Iš tikrųjų pirmiausia iš jo 10 konstatuojamosios dalies matyti, kad juo siekiama užtikrinti aukštą fizinių asmenų apsaugos lygį Sąjungoje tvarkant asmens duomenis. Be to, šio reglamento 11 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad siekiant veiksmingos šių duomenų apsaugos reikia sustiprinti duomenų subjektų teises.

110 Tiesa, kaip pabrėžia Austrijos ir Suomijos vyriausybės, Sprendimo Lindenapotheke 47 punkte nurodyta, kad „BDAR VIII skyriuje, be kita ko, reglamentuojamos teisių gynimo priemonės, leidžiančios apsaugoti duomenų subjekto teises, kai jo asmens duomenys *buvo tvarkomi* tariamai pažeidžiant šio reglamento nuostatas“ (išskirta mano). Vis dėlto žodžių junginys „be kita ko“ leidžia susilpninti šį argumentą, juo labiau kad dar neatlikto tvarkymo klausimas toje byloje visai nebuvo nagrinėjamas.

111 Žr. 2023 m. gruodžio 7 d. Sprendimą SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų) (C-26/22 ir C-64/22, toliau – Sprendimas *SCHUFA Holding*, EU:C:2023:958, 56 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

112 Žr. Sprendimą SCHUFA Holding (68 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

113 Dėl teisės reikalauti, kad asmens duomenys nebebūtų tvarkomi neteisėtai, žr. ir 2025 m. rugsėjo 4 d. Sprendimą Quirin Privatbank (C-655/23, EU:C:2025:655, 43–50 punktai). Taip pat žr. *Oberlandsgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas, Austrija) prašymą priimti prejudicinį sprendimą, pateiktą byloje CRIF (C-40/25), kuri šios išvados rengimo metu dar nagrinėjama, dėl galimybės reikalauti, kad duomenų valdytojas nutrauktų veiksmus, susijusius su tolesniu neteisėtu asmens duomenų perdavimu.

114 Žr. Sprendimą SCHUFA Holding (58 punktas) ir 2024 m. rugsėjo 26 d. Sprendimą Land Hessen (Duomenų apsaugos institucijos pareiga imtis veiksmų) (C-768/21, EU:C:2024:785, 35 punktas). Taip pat žr. generalinio advokato P. Pikamäe išvadą, pateiktą sujungtose bylose SCHUFA Holding ir kt. (Atleidimas nuo likusių skolų) (C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:222, 40 punktas).

115 Žr., kiek tai susiję su kontekstu, panašiu į Direktyvos 2016/680 kontekstą, 2024 m. spalio 4 d. Sprendimą Bezirkshauptmannschaft Landeck (Bandymas prieiti prie mobiliajame telefone saugomų asmens duomenų) (C-548/21, EU:C:2024:830, 69–77 punktai), kuriame Teisingumo Teismas nusprendė, kad *bandymas* tvarkyti duomenis jau reiškia duomenų tvarkymą.

193. Vis dėlto priežiūros institucijos prievolės nagrinėti skundus pagal BDAR 57 straipsnio 1 dalies f punktą apribojimas aiškinant šio reglamento 77 straipsnio 1 dalį kaip atmetančią bet kokią galimybę pateikti skundą priežiūros institucijai „dėl būsimo duomenų tvarkymo“ galėtų prieštarauti šiuo reglamentu siekiamiems tikslams, pirmiausia tikslui užtikrinti aukštą fizinių asmenų apsaugos lygį Sąjungoje tvarkant asmens duomenis.

194. Taigi, atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, manau, kad neatmestina, jog pagal BDAR 77 straipsnį pateiktas skundas gali būti priimtinas, nors šio skundo pateikimo priežiūros institucijai metu duomenų subjekto asmens duomenys dar nebuvo tvarkomi.

195. Vis dėlto, kaip ir Komisija bei Austrijos vyriausybė, manau, kad tariamam BDAR pažeidimui tai turi būti taikoma ir kad atitinkamas duomenų tvarkymas, nagrinėjamu atveju – asmens duomenų paskelbimas, neturi būti vien hipotetinis [116].

196. Nagrinėjamu atveju Teisingumo Teismui yra pateiktas BDAR 17 straipsniu grindžiamas prašymas, susijęs su skundu, kuriuo siekiama, kad būtų ištrinti atitinkami duomenys, atitinkamai pareiškėjai pagrindinėje byloje (YT) šiuo klausimu nurodžius, kad jos duomenys turi būti paskelbti „beveik neabejotinai artimiausiu metu“.

197. Vis dėlto reikalavimas ištrinti šiuos duomenis (kaip ir, pavyzdžiui, prašymas ištaisyti duomenis) hipotetiškai reiškia, kad atitinkamas duomenų tvarkymas, nagrinėjamu atveju – duomenų paskelbimas, jau yra atliktas. Iš tikrųjų duomenų valdytojas negali patenkinti tokio skundo ir ištrinti duomenų, jeigu jie dar nebuvo atskleisti, nebent skundas būtų laikomas pateiktu faktiškai siekiant *užkirsti kelią* šių duomenų paskelbimui [117] (o ne siekiant juos ištrinti); prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tai patikrinti.

198. Pridurtina, kad toks aiškinimas neprieštarauja tikslams užtikrinti aukštą asmens duomenų apsaugos lygį, nes pagal kitas BDAR nuostatas leidžiama tenkinti prašymus dėl būsimo duomenų tvarkymo. Iš tikrųjų, kaip pažymi Austrijos vyriausybė, BDAR 79 straipsnio 1 dalis, susijusi su teise imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių, reiškia, kad nacionalinėje teisėje yra numatyti procesiniai veiksmai, jei kyla neišvengiamo neteisėto pagal BDAR suteikiamų teisių pažeidimo pavojus. Tai apima galimybę pagal Austrijos teisę pareikšti prevencinį ieškinį dėl veiksmų nutraukimo prieš pradedant duomenų tvarkymą arba, jeigu jie jau pradėti tvarkyti, – galimybę kreiptis į Austrijos valdžios instituciją su prašymu atlikti šio duomenų tvarkymo ribojimo kontrolę remiantis BDAR 18 straipsniu.

199. Taigi esu tos nuomonės, kad neatmestina, jog skundas, pateiktas remiantis BDAR 77 straipsniu, gali būti priimtinas, nors šio skundo pateikimo priežiūros institucijai metu duomenų subjekto asmens duomenų tvarkymas dar nebuvo atliktas, tuo atveju, jei šis tvarkymas yra ne vien hipotetinis. Vis dėlto pagrindinės bylos aplinkybėmis skundas, grindžiamas BDAR 17 straipsnyje nurodyta teise reikalauti ištrinti duomenis, yra nepriimtinas, nes jis susijęs su duomenų tvarkymu (nagrinėjamu atveju – su duomenų subjekto asmens duomenų

[116] Šiuo klausimu žr. 2024 m. liepos 11 d. Sprendimą Meta Platforms Ireland (Atstovaujamasis ieškinys) (C-757/22, EU:C:2024:598, 44 punktas). Pavyzdžiui, skundas, kurio dalykas – BDAR 12 straipsnyje nustatyta pareiga pateikti informaciją arba šio reglamento 15 straipsnyje įtvirtinta teisė susipažinti su duomenimis, būtų priimtinas prieš pradedant tvarkyti duomenis (šiuo klausimu žr. 2024 m. liepos 11 d. Sprendimą Meta Platforms Ireland (Atstovaujamasis ieškinys) (C-757/22, EU:C:2024:598, 45 punktas)).

[117] Tokiu atveju skundo pateikėjas gali prašyti priežiūros institucijos, kad ji įspėtų duomenų valdytoją arba jam uždraustų paskelbti asmens duomenis, pavyzdžiui, dėl to, kad jų tvarkymas yra neteisėtas. Jeigu šis tvarkymas būtų neteisėtas, duomenų subjektas galėtų, remdamasis BDAR 17 straipsnio 1 dalies c punktu, su juo nesutikti kaip su atliktu nesant viršesnių teisėtų priežasčių. Vis dėlto atrodo, kad šioje byloje taip nėra.

paskelbimu), kuris, net jeigu ir būtų atliekamas artimiausiu metu, nebuvo atliekamas nei tuo metu, kai duomenų subjektas pateikė skundą priežiūros institucijai, nei tuo metu, kad ši institucija priėmė sprendimą.

Ar priežiūros institucijai pateiktas skundas tampa priimtinas „a posteriori“?

200. Pažymėtina, kad šis klausimas susijęs su BDAR 77 straipsnio, susijusio su teise pateikti skundą priežiūros institucijai, aiškinimu. Taigi atrodo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar toks skundas, pripažintas nepriimtinu, galėtų *priežiūros institucijoje* tapti priimtinas *a posteriori*, jei atitinkamas duomenų tvarkymas (nagrinėjamu atveju – duomenų atskleidimas) būtų atliekamas tuo metu, kai apeliacinis teismas nagrinėtų apeliacinį skundą dėl priežiūros institucijos sprendimo. Mano manymu, šiuo klausimu pagal nacionalinę teisę reikėtų nuspręsti, ar apeliacinis teismas tokiu atveju gali arba net privalo grąžinti bylą priežiūros institucijai nagrinėti iš naujo, atsižvelgiant į naujas faktines aplinkybes, ar atitinkamas asmuo turi pateikti naują skundą, ar apeliacinis teismas pats gali priimti sprendimą dėl jam pateikto skundo, atsižvelgdamas į naujas faktines aplinkybes, nagrinėjamu atveju – į duomenų paskelbimą. Šiuo atžvilgiu reikia užtikrinti, kad būtų garantuotas BDAR įtvirtintų teisių apsaugos veiksmingumas bei nuoseklus ir vienodas jo nuostatų taikymas.

201. Kadangi manau, kaip ir Austrijos vyriausybė, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą reikia suprasti kaip susijusį su tokio skundo priimtinumu apeliaciniame *teisme*, tokiu atveju reikia išnagrinėti pasekmes, susijusias su pasikeitusiomis faktinėmis aplinkybėmis, t. y. su tvarkymu, kurį reiškia asmens duomenų paskelbimas, atliktas po priežiūros institucijos sprendimo priėmimo ir kai yra nagrinėjamas skundas dėl šio sprendimo, pateiktas pagal BDAR 78 straipsnį, tuo atveju, jei skundo pateikimo metu buvo konkrečių požymių, kad duomenų valdytojas tvarkys asmens duomenis artimiausiu metu arba netolimoje ateityje.

202. Primintina, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas priimdamas BDAR siekė asmenims, teigiantiems, jog buvo pažeistas šis reglamentas, suteikti galimybę pasinaudoti įvairiomis teisių gynimo priemonėmis, laikantis nuostatos, kad kiekviena iš šių priemonių turi būti naudojamasi „nedarant poveikio“ kitoms teisių gynimo priemonėms [118].

203. Taigi BDAR 78 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad, nedarant poveikio galimybei imtis kitų administracinių arba neteisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių prieš priežiūros institucijos dėl jo priimtą teisiškai privalomą sprendimą. Iš to išplaukia, kad teismai, nagrinėjantys skundą dėl priežiūros institucijos sprendimo, turėtų turėti visapusišką jurisdikciją, apimančią jurisdikciją nagrinėti visus faktinius ir teisinius klausimus, susijusius su ginču, dėl kurio į juos kreiptasi [119]. Taigi tam, kad priežiūros institucijos sprendimo dėl skundo teisminė kontrolė būtų „veiksminga“, kaip reikalaujama pagal šią nuostatą, ji turi būti visapusiška [120]. Be to, pagal šio reglamento 79 straipsnio 1 dalį kiekvienam duomenų subjektui užtikrinama teisė į veiksmingą teisminę teisių gynimo priemonę, „nedarant poveikio galimybei imtis bet kokių galimų administracinių arba neteisminių teisių gynimo priemonių, įskaitant teisę pateikti skundą priežiūros institucijai pagal 77 straipsnį“.

[118] Žr. Sprendimą Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (34 punktas). Taip pat žr. generalinio advokato J. Richard de la Tour išvadą, pateiktą byloje D ir kt. (Teisių gynimo priemonių tarpusavio santykis) (C-414/24, EU:C:2025:656, 46 punktas), susijusioje su administracinio skundo ir teisminės teisių gynimo priemonės tarpusavio santykiu.

[119] Žr. Sprendimą Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (41 punktas).

[120] Žr. Sprendimą SCHUFA Holding (53 punktas).

204. Tiesa, jau yra konstatuota, kad priimdamas BDAR Sąjungos teisės aktų leidėjas neketino atlikti išsamaus teisių gynimo priemonių, taikomų pažeidus BDAR nuostatas, nurodytų šio reglamento 77–79 straipsniuose, suderinimo [121]. Pirmiausia atvejams, kai skundas priežiūros institucijai pateikiamas ir teisminėmis teisių gynimo priemonėmis pasinaudojama toje pačioje valstybėje narėje dėl to paties asmens duomenų tvarkymo, skirtų konkrečių BDAR nuostatų nėra.

205. Vis dėlto, nors Sąjungos teisės aktų leidėjas neketino atlikti išsamaus suderinimo šiuo klausimu, jis nenorėjo atmesti galimybės, nurodytos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausime, t. y. galimybės *a posteriori* pripažinti priimtinu skundą, pateiktą tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje.

206. Nesant Sąjungos teisės nuostatų konkrečioje srityje, kiekviena valstybė narė, remdamasi valstybių narių procesinės autonomijos principu, turi nustatyti administracinės procedūros ir teismo proceso, skirtų asmenų teisių, kylančių iš Sąjungos teisės, aukšto lygio apsaugai užtikrinti, tvarką. Šiomis aplinkybėmis nacionalinis teismas turi užtikrinti, kad būtų garantuota veiksminga šiame reglamente įtvirtintų teisių apsauga, nuoseklus ir vienodas jo nuostatų taikymas bei Chartijos 47 straipsnyje nurodyta teisė į veiksmingą teisinę gynybą [122].

207. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis nacionalinėmis procesinėmis nuostatomis, turi nustatyti, kaip kiekvienu konkrečiu atveju turi būti įgyvendintos nacionalinės teisės aktuose nurodytos teisių gynimo priemonės. Šiuo atžvilgiu jis turi užtikrinti, kad konkrečios teisių gynimo priemonių įgyvendinimo sąlygos nedarytų neproporcingo poveikio teisei į veiksmingą teisinę gynybą teisme. Jis taip pat turi užtikrinti, kad būtų garantuoja veiksminga BDAR įtvirtintų teisių apsauga ir kad šios sąlygos atitiktų veiksmingumo ir lygiavertiškumo principus [123].

208. Kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepatikslino nacionalinės teisės suteikiamų galimybių, mano nuomone, reikia manyti, jog BDAR 77 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 78 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją nedraudžiama pripažinti priimtinu skundo, kurį priežiūros institucija anksčiau atmetė kaip nepriimtiną, jei duomenys pradedami tvarkyti tuo metu, kai teisme nagrinėjama byla, susijusi su tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis. Nacionalinėje teisėje, laikantis lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų, turi būti reglamentuojamos tokio priimtinumo tiek priežiūros institucijoje, tiek teisme sąlygos, kad būtų užtikrintas BDAR įtvirtintų teisių apsaugos veiksmingumas, nuoseklus ir vienodas jo nuostatų taikymas ir teisė į veiksmingą teisinę gynybą teisme.

Išvada dėl septintojo klausimo

209. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui į septintąjį klausimą atsakyti, jog BDAR 77 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad skundas, grindžiamas šio reglamento 17 straipsniu (tariamas teisės reikalauti ištrinti pažeidimas), yra nepriimtinas, kai jis susijęs su duomenų subjekto asmens duomenų tvarkymu (jų paskelbimu), kuris, net jeigu ir būtų atliekamas artimiausiu metu, nebuvo atliekamas nei tuo metu, kai duomenų subjektas pateikė

[121] Žr. sprendimus Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (37 punktas) ir Lindenapotheke (60 punktas).

[122] Žr. Sprendimą Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (45 ir 57 punktai).

[123] Žr. Sprendimą Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (46, 48 ir 51 punktai).

skundą priežiūros institucijai, nei tuo metu, kai ši institucija priėmė sprendimą, tačiau gali būti priimtinas skundas, susijęs su asmens duomenų tvarkymu, kuris nėra vien hipotetinis ir dėl kurio priežiūros institucija gali imtis prevencinių arba apsaugos priemonių.

210. Be to, atsižvelgiant į BDAR 78 straipsnio 1 dalį, pagal šio reglamento 77 straipsnį nedraudžiama pripažinti priimtinu skundo, kurį priežiūros institucija anksčiau atmetė kaip nepriimtiną, jei duomenys pradedami tvarkyti tuo metu, kai teisme nagrinėjama byla, susijusi su tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis. Nacionalinėje teisėje, laikantis lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų, turi būti reglamentuojamos tokio priimtinumo tiek priežiūros institucijoje, tiek teisme sąlygos, kad būtų užtikrintas BDAR įtvirtintų teisių apsaugos veiksmingumas, nuoseklus ir vienodas jo nuostatų taikymas ir teisė į veiksmingą teisinę gynybą teisme.

Išvada

211. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Austrija) pateiktus prejudicinius klausimus:

1. SESV 16 straipsnio 2 dalies pirmas sakinys ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų duomenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB 2 straipsnio 2 dalies a punktas

   turi būti aiškinami taip:

   asmens duomenų tvarkymas, kai taikant nacionalines antidopingo taisykles paskelbiami atitinkamų sportininkų vardai ir pavardės, sporto, kuriuo jie užsiima, šaka, padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, skirta sankcija bei jos pradžia ir pabaiga, negali būti laikomas tvarkymu vykdant „veiklą, kuriai Sąjungos teisė netaikoma“, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2016/679 2 straipsnio 2 dalies a punktą.

2. Reglamento 2016/679 9 straipsnio 1 dalis

   turi būti aiškinama taip:

   atitinkamo sportininko vardo ir pavardės, jo nušalinimo trukmės ir priežasčių atskleidimas nelaikomas sveikatos duomenų tvarkymu, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, nebent atskleidžiant šias priežastis nurodomas (-i) draudžiamosios (-ųjų) medžiagos (-ų), kurios (-ių) aptikta atitinkamo sportininko organizme, pavadinimas (-ai), nes šis nurodymas gali nors ir netiesiogiai atskleisti informaciją apie atitinkamo sportininko sveikatos būklę, nors ir būsimą; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tai patikrinti.

3. Reglamento 2016/679 5 straipsnio 1 dalies a ir c punktai bei 6 straipsnio 3 dalies antra pastraipa

   turi būti aiškinami taip:

pagal juos draudžiama nacionalinėms antidopingo institucijoms nustatyta prievolė paskelbti asmens duomenis, kaip antai už antidopingo taisyklių pažeidimus nubaustų sportininkų vardus ir pavardes, skirto nušalinimo trukmę ir jo priežastis (pirmiausia draudžiamosios medžiagos pavadinimą), jei, atsižvelgiant į konkrečias aptariamas aplinkybes, proporcingumo reikalavimo nesilaikoma arba nebesilaikoma, be kita ko, kiek tai susiję su paskelbimo apimtimi ir trukme; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tai patikrinti.

4. Reglamento 2016/679 5 ir 6 straipsniai, atsižvelgiant į visas duomenų valdytojui tenkančias prievoles ir atsakomybę,

   turi būti aiškinami taip:

   pagal juos reikalaujama, jog duomenų valdytojas, prieš pradėdamas tvarkyti duomenis, kiekvienu konkrečiu atveju palygintų skirtingus interesus, jei tai būtina siekiant tvarkyti asmens duomenis Reglamentą 2016/679 atitinkančiu būdu.

5. Reglamento 2016/679 10 straipsnis

   turi būti aiškinamas taip:

   jis gali būti taikomas tvarkant asmens duomenis, susijusius su nacionalinėse antidopingo taisyklėse nurodytais pažeidimais ar sankcijomis, kai, neatsižvelgiant į šių pažeidimų kvalifikavimą pagal nacionalinę teisę, šiose taisyklėse nurodytomis už juos skiriamomis sankcijomis siekiama represinio tikslo ir šios sankcijos yra tokios griežtos, kad daro poveikį, lygiavertį baudžiamosioms sankcijoms; prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tai patikrinti.

6. Reglamento 2016/679 10 straipsnis, siejamas su šio reglamento 79 straipsnio 1 dalimi,

   turi būti aiškinamas taip:

   institucijos, kuriai pagal šią nuostatą patikėta asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo priemones tvarkymo priežiūra, veiklai ar sprendimams turi būti galima taikyti teisminę kontrolę.

7. Reglamento 2016/679 77 straipsnis

   turi būti aiškinamas taip:

   – skundas, grindžiamas šio reglamento 17 straipsniu (tariamas teisės reikalauti ištrinti pažeidimas), yra nepriimtinas, kai jis susijęs su duomenų subjekto asmens duomenų tvarkymu (jų paskelbimu), kuris, net jeigu ir būtų atliekamas artimiausiu metu, nebuvo atliekamas nei tuo metu, kai duomenų subjektas pateikė skundą priežiūros institucijai, nei tuo metu, kai ši institucija priėmė sprendimą, tačiau gali būti priimtinas skundas, susijęs su asmens duomenų tvarkymu, kuris nėra vien hipotetinis ir dėl kurio priežiūros institucija gali imtis prevencinių arba apsaugos priemonių;

   – atsižvelgiant į Reglamento 2016/679 78 straipsnio 1 dalį, pagal jį nedraudžiama pripažinti priimtinu skundo, kurį priežiūros institucija anksčiau atmetė kaip nepriimtiną, jei duomenys pradedami tvarkyti tuo metu, kai teisme nagrinėjama byla, susijusi su tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis. Nacionalinėje teisėje, laikantis lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų, turi būti reglamentuojamos tokio priimtinumo tiek priežiūros

institucijoje, tiek teisme sąlygos, kad būtų užtikrintas Reglamente 2016/679 įtvirtintų teisių apsaugos veiksmingumas, nuoseklus ir vienodas jo nuostatų taikymas ir teisė į veiksmingą teisinę gynybą teisme.